

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM

PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI KAR

SZAKDOLGOZAT

Fazekas Péter
Távoktatás
Pénzügy és Számvitel
Pénzügy specializáció

2020

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM

PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI KAR

A magyarországi mikro-, kis- és
középvállalkozások adózásának vizsgálata

Belső konzulens: Dr. Kovácsné dr. Sipos Ágnes Margit PhD

Külső konzulens: Papp Tibor

Fazekas Péter

Távoktatás

Pénzügy és Számvitel

Pénzügy specializáció

NYILATKOZAT

Alulírott FIZEKAS PÉTER büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Tudomásul veszem, hogy a szakdolgozatomat az intézmény plágiumellenőrzésnek veti alá.

Budapest, 20²⁰ év május hónap 13 nap

hallgató aláírása

Tartalom

1. Bevezetés	7
2. A kkv-k gazdasági helyzete	10
2.1 A mikro-, kis- és középvállalkozásokról	10
2.1.1 A kkv-k szerepe a gazdaságban	10
2.1.2 A kkv-k növekedését akadályozó tényezők	12
3. A kata és a személyi jövedelemadó törvény szerint adózó egyéni vállalkozó	13
3.1 A kata	13
3.1.1 Az adónemről	13
3.1.2 A kata tapasztalatai	15
3.2 A vállalkozói személyi jövedelemadó	17
3.2.1 Az adónemről	17
3.2.2 A vállalkozói személyi jövedelemadó tapasztalatai	18
4. A társasági adó és a kisvállalati adó	20
4.1 A társasági adó	20
4.1.1 Az adónem lényege	20
4.1.2 A társasági adó tapasztalatai	20
4.2 A kisvállalati adó	21
4.2.1 Az adónem lényege	21
4.2.2 A kisvállalati adó tapasztalatai	23
5. A társasági adó és a kisvállalati adó összehasonlítása	24
5.1 1. eset – A foglalkoztatás adóterheinek tervezése egy magas élők munkáigényes vállalkozásban	24
5.1.1 Kizárólag normál alkalmazottak foglalkoztatása	25
5.1.2 Tanulók foglalkoztatása a normál alkalmazottak mellett	29
5.2 2. eset – Egy kis létszámú, kis nyereséghányadú mikro- vagy kisvállalkozás adótervezése	31

5.2.1	Relatív kis nyereséghányad esetén, jelentős beruházások nélkül	32
5.3	3. eset - Egy kis létszámú, nagy nyereséghányadú mikro- vagy kisvállalkozás adótervezése	36
5.3.1	Relatív nagy nyereséghányad esetén.....	36
5.3.1.1	Jelentős beruházások nélkül	36
5.3.1.2	Jelentős beruházásokkal	38
6.	A magyarországi kkv-k és az áfa	40
6.1	4. eset – A pénzforgalmi elszámolás lehetőségei	41
6.1.1	A beszerzések jellemzően belföldről történnek.....	42
6.1.2	A beszerzések jellemzően külföldről történnek.....	43
7.	Összefoglalás	44
8.	Irodalomjegyzék	48

1. Bevezetés

A mai társadalom egyik legfontosabb eleme az információ. Információt bárhol és bármikor szerezhethetünk, származhat az épp az internetről, az újságokból, a televízióból, legyen az szükséges vagy szükségtelen. A valódi érték azonban a szelektált információ, ami éppen a megfelelő időben jut el hozzánk. Egy cégvezetőnek mindig pontosan tisztában kell lennie cége pénzügyi, likviditási helyzetével, hogy például egy nagyobb mértékű beruházás előtt, vagy egy váratlan helyzetben (például a társadalmi, piaci, vagy a jogi környezet megváltozásakor) is képes legyen meghozni a megfelelő döntést.

Ezért játszik kiemelt szerepet a könyvelés, pénzügyi tanácsadás a kkv-k életében, hiszen csakis a megfelelő szakértelem mellett képesek a leghatékonyabb működésre és a növekedésre. Elsősorban ezért ajánlom dolgozatom a gazdasági szektorban dolgozók számára, hiszen biztosítja számukra mindazt az információt, ami adózási szempontból kiemelten fontos egy vállalkozás indulása és működése során. Ugyanakkor véleményem szerint a gazdasági szektoron kívül dolgozók számára is érdekes lehet, azoknak, akik vállalkozás indítását tervezik, hiszen remek indulási pontként szolgál, ha szeretnének tájékozódni a magyarországi vállalkozások adózásáról és a kkv-k kedvező (legtöbbször kihasználatlan) lehetőségeiről. Szó lesz a következőkben azon tényezőkről, amelyek a kkv-k növekedését akadályozzák, például a magas adminisztrációs költségek, valamint javaslatot teszek ezen problémák megoldására, hogy a vállalkozások hatékonyabban működhessenek, és ezáltal emberi erőforrást, és az ezzel összefüggő költségeket takaríthassanak meg

A mikro- kis- és középvállalkozások jelentős szerepet játszanak a magyar és a legtöbb külföldi gazdaság fejlődésében mind a vállalkozások számát, mind az általuk foglalkoztatottak számát tekintve. Az Európai Unió felismerve a kkv-k szerepének súlyát a gazdasági növekedésben, olyan törvénybe iktatott alapelvek létrehozásával próbálja elősegíteni azok fejlődését, amelyek befolyást gyakorolnak a tagországok jogszabályi környezetére, több pénzt hagyva így a mikro kis és közepes vállalkozásoknál, ami elősegíti fejlődésüket, növekedésüket és hagyja erejüket inkább a piacra, az operatív működésre koncentrálni. Ezeket különböző adókedvezményekkel, támogatásokkal, a vállalkozások adminisztrációs terheinek csökkentésével tudják elérni.

Mivel az adókedvezmények és a támogatások kihasználásával a kkv-k jelentős pénzügyi előnyre tehetnek szert, ezért fontos megvizsgálni, hogyan történik a kkv-k adóztatása, illetve milyen kihasználatlan lehetőségeik vannak a magyar adórendszerben. Bemutatom a magyar adórendszert, valamint néhány példával szemléltetem egy működő vállalkozás adótervezését, és rávilágítok, hogy milyen fő szempontokat érdemes figyelembe venni a megfelelő adónem kiválasztása során.

A magyarországi kkv-k számára rendkívül előnyös helyzetet biztosítanak a jelenleg hatályos adótörvények. Mind a mikro- és kisvállalkozások, mind a középvállalkozások számára létezik olyan adózási mód, amelyet megfelelő szakértelemmel kiválasztva megkíméli a gazdálkodókat túlzott adóterheléstől, és a vállalkozás tevékenységének jellemzőihez igazodó adózási lehetőségeket kihasználva hozzásegíti őket a versenyképességhez. Fontos kérdés továbbá az is, hogy a magyar jogszabályok által alkotott adónemek mennyire hatékonyan képesek megadóztatni a célzott vállalkozói csoportot, vagyis az egyszerűsített adónemek mennyire képesek fehériteni a gazdaságot.

Már egy kisebb vállalkozás indításakor is felmerül számos kérdés, amelyekben a vezetőknek megfelelő döntést kell hoznia, még akkor is, ha nem rendelkezik pénzügyi, számviteli szakmai ismeretekkel. Milyen működési formát válasszon, melyik lesz a különböző adózási módok közül a legkedvezőbb számára, hogyan hat mindez a cég növekedésére, pénzügyi helyzetére, valamint később a növekedés melyik szakaszában érdemes újra megvizsgálni mindezt. Ehhez azonban nem várható el, hogy valamennyi cégvezető rendelkezzen az összes szükséges tudással és eligazodjon az adózás bonyolult világában. Éppen ezért fontos, hogy a jól képzett szakemberek biztosítsák számukra az útmutatást. A későbbiekben be fogom mutatni a jelenleg hatályos magyar adónemeket, azok kialakulását, valamint az elmúlt néhány év általános tapasztalatait az alkalmazásuk terén.

Míg a legkisebb mikrovállalkozások jellemzően a vállalkozói személyi jövedelemadó és a kisadózó vállalkozók tételes adója közül választanak, úgy a nagyobb méretű mikro-, kis- és középvállalkozások jellemzően a kisvállalati adó és a társasági adó valamelyikét alkalmazzák. A kisadózó vállalkozások tételes adóján kívül valamennyi adónemben megtalálható számos adóalapkedvezmény, illetve adókedvezmény, ami a megfelelő tervezéssel, vagyis a vállalkozás tevékenységéhez és működési sajátosságaihoz

való illesztéssel jelentős adóforintokat takaríthat meg a gazdálkodó. A tervezésnél kiemelt figyelmet kap az alkalmazottak száma, a vállalkozás nettó árbevétele, a költségszerkezet, valamint a tervezett beruházások.

Megállapítható, hogy a legtöbb vállalkozás a könyvelési tevékenységre is úgy tekint, mint afféle szükséges rosszra, ami jellemzően csak még több költség és adminisztrációs teher számára. Fontos azonban, hogy könyvelő egyben (szoros együttműködés esetén) pénzügyi és adóügyi is szempontból is képes legyen segítséget nyújtani a vállalkozás indításával és működésével kapcsolatosan felmerülő releváns kérdésekben, hogy a vállalkozás ne kerüljön a túladóztatottság csapdájába.

Jelenleg is működő vállalkozásokon keresztül fogom bemutatni, hogyan lehetséges a jelenlegi adórendszer mellett nagyon jelentős pénzügyi terhet levenni a vállalkozások válláról csupán azzal, hogy a törvény adta lehetőségeket feltárva rávilágítok a vállalkozások kritikus pontjaira, a ki nem használt adókedvezményekre, vagy nem a legmegfelelőbb adózási forma alkalmazására. A javasolt intézkedéseket alkalmazva a vállalkozás képes lesz a hatékonyabb működésre, és a jelenleginél is meredekebb növekedési görbével fog rendelkezni.

2. A kkv-k gazdasági helyzete

2.1 A mikro-, kis- és középvállalkozásokról

2.1.1 A kkv-k szerepe a gazdaságban

A kkv-k közé tartoznak a mikro-, kis- és középvállalkozások. A vállalkozásokat a magyarországi kkv törvény sorolja be a különböző kategóriákba (2004. évi XXXIV. törvény) A kategóriákat létszám, árbevétel, valamint mérlegfőösszeg alapján állapítja meg a törvény, amely az Európai Unió törvényeivel összhangban van.

Magyarországon a jelenleg hatályos törvények alapján azok a vállalkozások minősülnek kkv-nak, amelyek megfelelnek a következő két kritériumnak:

- az összes foglalkoztatotti létszám 250 főnél kevesebb és
- az éves nettó árbevétel legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg vagy a mérlegfőösszeg legfeljebb 43 millió forintnak megfelelő forintösszeg

(2004. évi XXXIV. törvény 3. § (1))

A legtöbb országban a kkv-kat tekinthetjük a gazdasági növekedés fő motorjának, tekintet nélkül arra, hogy fejlődő vagy fejlett országról beszélünk. A kkv-k éppen a kisebb méretük miatt képesek rugalmasabban reagálni a piaci, jogszabályi változásokra, (ellentétben a nagyobb pl.: multinacionális cégekkel) ami jelentősen hozzájárul a fejlődésükhöz, növekedésükhöz. Kiemelten fontos továbbá, hogy fejlődésükkel jelentős szerepet töltenek be a foglalkoztatottság növelésében is, hiszen a legtöbb munkavállalót ők foglalkoztatják.

Az Európai Bizottság riportja szerint az Európai Unió belüli összes társaság 99%-t kkv-k teszik ki és az országok által megtermelt 1 euró hozzáadott értékből 58 centet ők állítanak elő. Ezeket a vállalkozásokat tehát érdemes a kormányoknak gazdaságilag segíteni, hiszen ezzel hozzájárulnak gazdaságuk növekedéséhez, valamint a foglalkoztatottság szintjének emeléséhez. Az Európai Unió 2000-ben elfogadta a Kisvállalkozók Európai Chartáját, amelyben különböző politikai, valamint adóztatási elvek szerepelnek, amelyeket betartva az országok adópolitikájukkal segíthetik a kkv-kat célzott jogszabályok és adókedvezmények kialakításával.(CSŐKE, I. 2015)

Amennyiben összehasonlítjuk az Európai Unió országainak adózási rendszereit a kkv-k szempontjából, vagyis a fókuszba a kkv-k számára elérhető egyszerűsített adózási módokat, adóalap- és adókedvezményeket helyezük, úgy a magyarországi kata és kiva adózási módokat rendkívül kedvezőnek tekinthetjük a régióban. Ezek az adónemek az egyszerűség és az adminisztráció szempontjából egyedülállónak tekinthetők.

Egy 2015-ös, az OECD országok kkv vállalkozásainak adózásával foglalkozó tanulmány alapján bemutatok néhány példát, amely összehasonlítható a magyar adórendszerrel.

- Litvániában a kkv-k számára egy csökkentett társasági adókulcs érhető el, ami az általános 15% helyett 5%, amennyiben az érintett vállalkozás teljesíti az alábbi kritériumokat:
 - az alkalmazottak száma nem éri el a 10 főt
 - a társasági adóalap nem éri el a 290.000 €-t
 - a társaság tulajdoni hányadának legalább 50%-a magánszemély
- Ausztriában nincs adózási könnyítés a kkv-k számára, viszont az újonnan alapított társaságok számára elérhető egy úgynevezett minimális tételes adó, amelynek összege 1.092 €.
- Finnországban egy speciális adókedvezmény létezik a kkv-k segítésére: a legkevésbé fejlett régiókban a termeléshez közvetlenül kapcsolódó beruházások és felújítások esetén az eszközök használatának első három évében a szokásos értékcsökkenési leírási kulcs 150%-át alkalmazhatják. (www.ec.europa.eu) (www.mfor.hu)

A tanulmány alapján megállapítható, hogy az OECD országok nem hoztak létre külön egyszerűsített adónemeket a kkv-k számára, hanem a társasági adó rendszerébe építették be a rájuk vonatkozó kedvezményeket. Ezek alapján véleményem szerint a magyarországi adórendszer sokkal kedvezőbb lehetőségeket és egyszerűsített adminisztrációt kínál a kkv-knak, hiszen például a kata adónem esetén, a vállalkozást ügyvédi költségek nélkül is el lehet indítani, ami akár könyvelő közreműködése nélkül is folytatható az egyszerűsége miatt. Az egyszerűsített adónemek adta versenyelőny tehát lehetővé teszi, hogy a magyar vállalkozások hamarabb felzárkózzanak a régióhoz, illetve, hogy megközelítsék, adott esetben meghaladják a külföldi kisvállalkozások hatékonyságát.

2.1.2 A kkv-k növekedését akadályozó tényezők

„A vállalkozók a három legnagyobb, a fejlődésüket akadályozó tényezőnek az adminisztrációval és szabályozással kapcsolatos problémákat tartják: bonyolult adórendszer, változékony szabályozás és bürokratikus terhek. Az alábbi felmérés azt mutatja, hogy az adminisztratív terhek még a bérfizetés nehézségeinél vagy önmagában a magas adóterheknél is sokkal nagyobb növekedési korlátot állítanak a vállalkozások elé.” (www.kormany.hu 2020.02.08.)

Milyen mértékben akadályozzák az Önök cégének fejlődését az alábbi tényezők?

	Osztályzat (1-5)		Osztályzat (1-5)
Bonyolult adórendszer	4,1	Magas adók	3,0
Szabályozás változékony-sága	3,9	Magas bérek	2,9
Bürokratikus terhek	3,7	Hitelhez jutás nehézsége, költsége	2,9
Megbízható információk hiánya	3,7	Nagy versenytársak erőfölénye	2,9
Munkaerő képzettségi problémái	3,7	Megrendelések csökkenése, hiánya	2,6
Saját tőke hiánya	3,5	Beszállítók minőségi, megbízhatósági hiányosságai	2,4
Jövő kiszámíthatatlansága	3,2	Késői, nehézkes fizetés	2,2

A listában a 'Teljes mértékben akadályozzák a fejlődést', az 'Inkább akadályozzák a fejlődést', az 'Inkább nem akadályozzák a fejlődést' és az 'Egyáltalán nem akadályozzák a fejlődést' kategóriákban adható válaszokat alakítottuk át a tényezők fontosságát kifejező iskolai osztályzattá.

1. ábra A kkv-k növekedését akadályozó tényezők a vállalkozók szerint (forrás: www.kormany.hu)

A felmérés alapján a megkérdezett vállalkozók nagyobb része szerint elsősorban a bonyolult adórendszer jelenti a legnagyobb fejlődési korlátot. Ezt abból a szempontból jogosnak tartom, hogy a legtöbb vállalkozó nem feltétlenül rendelkezik alapvető gazdasági, jogi ismeretekkel. Ezek után a leggyakoribb akadályozó tényezők a folyamatos jogszabályi változást tekintik, amely nyilvánvalóan megnehezíti a jövőbeni tervezést, valamint a nagymértékű adminisztrációs terheket, amelyek túl sok időt és költséget vonnak el a cégtől.

A magyar kormány folyamatosan olyan stratégia kialakításán dolgozik, amelyekkel megszüntetheti (vagy legalábbis mérsékelheti) a felsorolt problémákat. A tervek között szerepel a kisvállalkozások számára létrehozott adónemek erősítése, az egyéni vállalkozások és a társaságok számára a NAV által elkészített bevallástervezetek bővítése, valamint az adminisztrációs terhek csökkentése. Ez utóbbit például azzal is segítik, hogy a vállalkozások alapításával és működésével kapcsolatos elektronikus ügyintézési lehetőségek körét bővítik. (www.kormany.hu 2020.02.08.)

Véleményem szerint, bár léteznek egyszerűsített adónemek, azok alkalmazása még nem feltétlenül segít a vállalkozásokon. Bizonyos szintű informatikai, jogi és gazdasági alapismeretek szükségesek a jogszabályok értelmezéséhez, tehát a választási lehetőségek felméréséhez és a jogszerű működéshez.

A cél az lenne, hogy ezen előfeltételek ne hátráltassák a kkv-kat a döntésben, fejlődésben, és ne vegyenek el túl sok időt, költséget a szféra alkalmazottjaitól. Ugyanakkor az is elképzelhető, hogy pont a bonyolult adórendszer segítségével biztosítják a könyvviteli és jogi szektorban dolgozók megélhetését.

A munkaerő-képzettség problémái mindenképpen az oktatási rendszerben keresendők, vagyis érdemes lenne a fejlettebb országok oktatási rendszereit alaposan megvizsgálni, és összehasonlítani a magyar rendszerrel, hogy nálunk mik azok a hiányosságok, amelyek a hatékonyságot gátolják.

A szabályozás változékonyságát, mint akadályozó tényezőt én jogos korlátnak gondolom. Bár a jogszabályok alapelveihez tartozik a folytonosság és a következetesség, ennek ellenére az adójogszabályok is gyakran változnak, mivel gyakran előfordul, hogy a törvényalkotók felfedeznek egy törvényalkotási hibát, amelyet korrigálni szükséges. Valamint úgy vettem észre, hogy az adókedvezmények feltételei is gyakran változnak, amelynek oka a gyakori visszaélések, illetve a piac folytonos változása. Természetesen a piac folytonos változását kénytelenek követni a jogszabályok, így ezt a tényezőt nem lehet kiszűrni. Sajnos a szabályozás változékonysága is egy olyan korlát, amelyre a vállalkozások nincsenek ráhatással, így folyamatosan kénytelenek alkalmazkodni az aktuális helyzethez.

3. A kata és a személyi jövedelemadó törvény szerint adózó egyéni vállalkozó

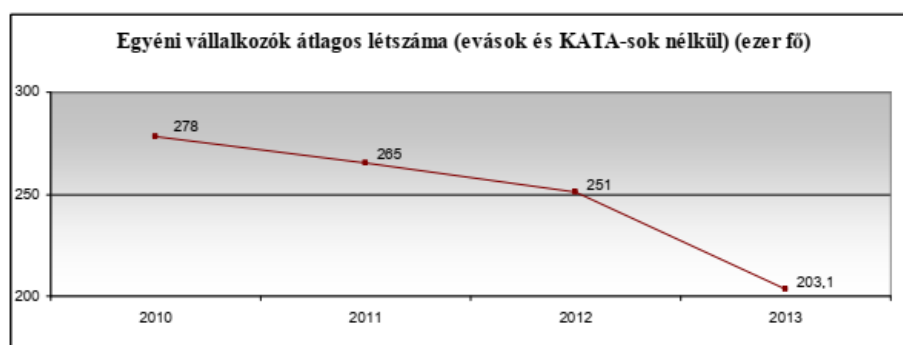
3.1 A kata

3.1.1 Az adónemről

A kisadózó vállalkozások tételes adója (kata) a kisvállalkozások számára egy nagyon kedvező adózási forma, amely az adminisztráció szempontjából is viszonylag egyszerű. Az adónemet 2012-ben vezették be (a törvény 2013. január 1-jén lépett hatályba), azzal a céllal, hogy megkönnyítsék a kezdő vállalkozók adórendszerbe történő

belépését, amelyből később, a vállalkozás növekedése során, egy fejlettebb, stabilan működő gazdálkodó szervezet válhat, ösztönözve ezzel a kisebb cégeket, egyéni vállalkozókat vállalkozásuk fejlesztésére, és a növekedésre. Cél volt továbbá a lehető legtöbb vállalkozót kiterelni a feketegazdaságból a szürkegazdaság felé. Ez a költségvetés szempontjából is előnyös, hiszen az adóalany jövőbeni működése hosszútávon stabil adóbevételeket is generál majd, amelyek a gazdálkodó méretével növekednek, valamint a nyilvántartott adózó természetesen többet fizet be a költségvetésbe, mint a feketegazdaság bármelyik szereplője.

Az adónemet választók száma a 2013. évben már meghaladta a 75.000 főt, amelyeknek 84,6%-a egyéni vállalkozó volt. Ugyanakkor az evás és katas vállalkozók nélkül számított egyéni vállalkozók száma egyidőben jelentősen csökkent (CSŐKE, I. 2015)

2. ábra Egyéni vállalkozók átlagos létszáma (evások és katasok nélkül) (forrás: CSŐKE I. 2015 p. 55)

A havonta fizetendő fix összegű adó (heti 36 órát elérő munkaviszony esetén 25.000 Ft, ennek hiányában 50.000 Ft, a magasabb egészségügyi- és nyugdíjjárulékalap érdekében pedig választható a havi 75.000 Ft) megfizetésével a kisadózó kiváltja az egyéni vállalkozóra vonatkozó jövedelemadó, a társasági adó, a személyi jövedelemadó, a szociális hozzájárulási adó, az egészségügyi hozzájárulás, és a munkavállalói valamint egyéni járulékok bevallását, és megfizetését azon tagjaira vonatkozólag, akik kisadózóként vannak bejelentve. Fontos, hogy van olyan tevékenység is, amelyre nem választható a kata: ez a saját, vagy bérelt tulajdonú ingatlan bérbeadása, üzemeltetése. (2012. évi CXLVII. törvény 7. §-9. §)

Az egy évben megszerezhető bevétel jelenleg 12.000.000 Ft-os „korláthoz” van kötve. Ez felett is lehetséges bevételt szerezni, azonban a felül eső rész 40%-os többletadóval adózik. A kata bevezetésekor ez a bevételi határ még 6.000.000 Ft volt, amelyet idővel fokozatosan emeltek. Az adózási mód választását a törvény

magánszemélyekhez köti, társaság esetén pedig a korlátlan felelősséggel rendelkező forma választható, ezen esetben legalább egy tagot kisadózóként kell bejelenteni. (2012. évi CXLVII. törvény 7. §-9. §)

A százalékos adó mértéke 40%, és arra az összegre fizetendő, amit a tételes adó nem vált ki. Tehát tulajdonképpen a megszerezhető bevétel korlátlan, azonban a kisadózók gyakran választanak áfa szempontjából alanyi mentes státuszt, aminek 2019-től szintén 12.000.000 Ft az éves bevételi határa. Ennek meghaladása esetén már kizárólag áfaköteles értékesítésre van lehetősége. (2012. évi CXLVII. törvény 8. § (6)) (2007. évi CXXVII. törvény 188. §)

Mindezek természetesen remek lehetőséget nyújtanak a kisebb vállalkozásoknak, viszont jellemzően csak azok választják, akik az éves 12 millió forint alatti árbevétellel számolnak, hiszen a 40%-os többletadó már biztosítja, hogy ne érje meg az adónemet alkalmazni a nagyobb cégeknek, egyéni vállalkozóknak. Vagyis egy vállalkozás elindításához, amennyiben a vállalkozó még bizonytalan a befolyó bevételek mértékével, illetve maga a vállalkozás életképességével kapcsolatban, kiváló lehetőség. Amennyiben már alkalmazottat is foglalkoztat, úgy érdemesebb lehet a társasági adó vagy a kisvállalati adó választásának mérlegelése.

3.1.2 A kata tapasztalatai

Fontos, hogy a kata bevezetésével egyidőben az egyszerűbb adózás és könnyebb adminisztrációs terhekkel szemben megjelent egy fontos negatív jellegű tényező (amelyre a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívja a figyelmet), ez pedig az, hogy az adónem segítségével könnyen kibújhatnak bizonyos vállalkozások az alkalmazottak bérjárulékai és adói megfizetése alól egy kata által megvalósított leplezett munkaviszony segítségével.

Ha összehasonlítjuk a kata alatt megszerezhető jövedelem adóterheit a munkabéreként kifizetett jövedelem terheivel, akkor azt tapasztaljuk, hogy vállalkozóként sokkal kevesebb adófizetéssel juthatnánk ugyanakkora jövedelemhez. Ez a szürkegazdaságban tevékenykedő vállalkozóknak nagyon jó hír lehet.

A táblázatban a 2019 január és október közötti időszak nettó évesített átlagkeresetet használom fel, hogy érzékeltessem a különbséget. Egy átlagos magánszemély éves nettó jövedelme 2.876.400 Ft, amelyre a munkáltató és a magánszemély összesen 2.270.842 Ft adót és járulékot fizet be a költségvetésbe. Ez a

nettó jövedelemre számolva, annak 78,9%-a (kedvezmények nélkül). Ugyanakkor amennyiben katás vállalkozóként szerzünk ugyanekkora jövedelmet, az éves adónk mindössze 600.000 Ft lesz, ez 20,9%-a a nettó jövedelmünknek. (1995. évi CXVII. törvény)

Minimálbér (2020)	Mérték	Összeg
Teljes bérköltség		191 590 Ft
Szakképzési hozzájárulás	1,5%	2 415 Ft
Szociális hozzájárulási adó	17,5%	28 175 Ft
Bruttó bér		161 000 Ft
Természetbeni egészségbiztosítási járulék	4,0%	6 440 Ft
Pénzbeli egészségbiztosítási járulék	3,0%	4 830 Ft
Munkaerő-piaci járulék	1,5%	2 415 Ft
Nyugdíjjárulék	10,0%	16 100 Ft
Személyi jövedelemadó	15,0%	24 150 Ft
Nettó bér (jövedelem)		107 065 Ft
Összes adó, járulék		84 525 Ft
Összes adóék a nettó jövedelemre vetítve		78,9%

3. ábra A munkabéreként megszerzett jövedelem adóterhei 2020-ban (forrás: saját szerkesztés, a jelenleg hatályos törvények alapján)

A különbség az, hogy a munkabérből lehet érvényesíteni különböző adókedvezményeket, a magánszemély és a munkáltató oldaláról is, úgy ez a 78.9% lehet kevesebb, viszont jellemzően állandó. A katásként megszerzett jövedelem évi 12.000.000 Ft-ig pedig bármekkora jövedelem esetén évi fix összeg lesz. Tehát éves szinten számított jövedelem esetén ez az arány 5%-20,9% között marad, amennyiben feltételezzük, hogy legalább az éves nettó átlagkeresetnek megfelelő bevételt szerez az adózó.

Ez a különbség szerepet játszik abban, hogy az adóhatóságnak arra kell fordítania a figyelmét, hogy esetenként a katás vállalkozó egy leplezett munkaviszonyban szerezhessen jövedelmet. Ennek megoldására a katásoknak adatot kell szolgáltatniuk az adóhatóságnak arról a partnerről, akitől 1.000.000 Ft-nál több bevételt szereztek. A hatóság ilyenkor leplezett munkaviszonynak minősíti az üzleti kapcsolatot, amelyet a magánszemély cáfolhat, (amennyiben képes) adott mentesítő feltételek hiteles igazolásával. (NAV 61. számú információs füzet)

Mindezek ellenére úgy gondolom, a kata bevezetése egy rendkívül előnyös lehetőség, hiszen egy relatív kevés adó megfizetésével viszonylag gyorsan elindítható egy vállalkozás, bármilyen nagyobb kockázat vagy tőke nélkül. Ez serkentőleg hat a

kísérletező kedvű vállalkozókra, amelynek hatására, hamarabb létrejöhetnek start-up vállalkozások, illetve egy jó ötletből néhány napon belül elindulhat egy olyan vállalkozás, ami később meghódíthatja a piacot, vagy új piaci szegmenst hozhat létre.

Összegezve tehát a kata egy kiváló adózási forma a kisebb cégeknek, magánszemélyeknek, akik vállalkozás indítását tervezik, vagy a bevételi határ alatt marad a várható jövedelmük. Mivel költség nem számolható el, ezért főleg a szolgáltató szektorban lehet magasabb jövedelmet realizálni, hiszen az ilyen tevékenységeknek nagyobb az élőmunka igénye és jellemzően kevés az anyagjellegű ráfordítás vagy igénybe vett szolgáltatás.

3.2 A vállalkozói személyi jövedelemadó

3.2.1 Az adónemről

Az egyéni vállalkozó három módon állapíthatja meg az adófizetési kötelezettségét. Főszabály szerint a számított jövedelem képezi az adó alapját, azonban számos tevékenységre, azok jellege miatt kedvezőbb adófizetési mód is választható.

Az első a tételes átalányadózás, amely alanya kizárólag fizetővendéglátó tevékenységet végző magánszemély lehet. Ezen adófizetési móddal nem a vállalkozó jövedelme vagy bevétele lesz adóköteles, hanem egy tételes átalányadó összeg (38.400 Ft/szoba/év) megfizetésével mentesül a főszabály szerinti jövedelem megállapítása alól. Ezt a tevékenységet legfeljebb három lakásban/üdülőben végezheti a magánszemély.

A második az átalányadózás, ahol adott feltételeknek megfelelően a vállalkozói bevétel meghatározott százalékát veheti figyelembe költségként az adózó. Itt feltétel, hogy az adózó nem kiskereskedelmi tevékenységből származó vállalkozói bevétele a választás évében várhatóan és az előző évben ne haladja meg a 15.000.000 Ft-ot. Kiskereskedelmi tevékenység esetén mindkét árbevétel korlát 100.000.000 Ft. Mivel például kiskereskedelmi tevékenység esetén az eladó nyeresége/árrése jellemzően közelít a törvény által meghatározott százalékos értékhez, így az átalányadózás választása esetén jellemzően kevesebb adminisztrációval (tehát kevesebb költséggel) oldható meg az adómegállapítás.

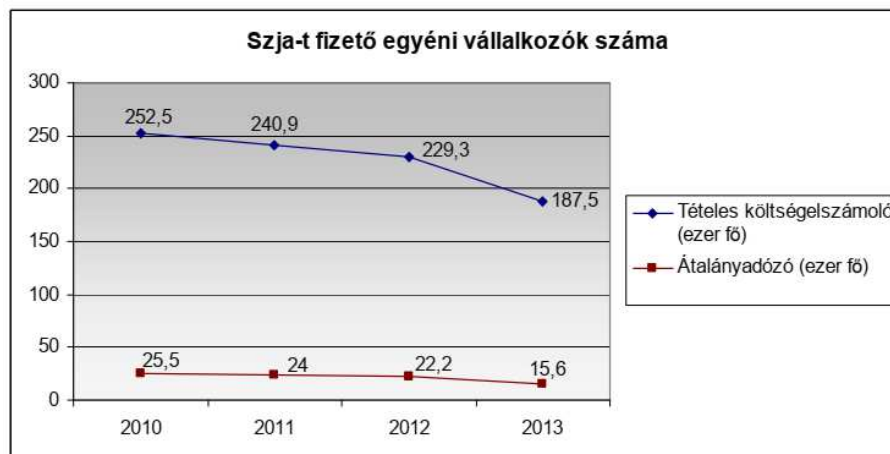
A harmadik, a főszabály szerinti adómegállapítás, vagyis a vállalkozói bevételből levonásra kerülnek a vállalkozói költségek (ideértve a vállalkozói kivétet), így kapjuk a számított jövedelmet. A számított jövedelem képezi az adó alapját, amennyiben az

meghaladja a számított jövedelem-(nyereség-) minimumot, ami a vállalkozó bevételének 2%-a. Ez a bevételarányos 2% a törvényalkotók által elvárt legkisebb adóalap. A számított jövedelemből levonható az elhatárolt veszteség összege, és az így kapott összegre kell felszámítani a 9%-os vállalkozói személyi jövedelemadót, amelyből érvényesíthetők különböző kedvezmények. Ezután az adózás utáni eredmény képezi a vállalkozói osztalékadó alapját, amelyet korrigálni kell a módosító tételekkel, és az esetleges kedvezményekkel. (1995. évi CXVII. törvény 16. §- 23. §)

Tehát a főszabály alkalmazásával három adóalapot kell kiszámolnunk, hogy megkapjuk az egyéni vállalkozó teljes adó- és járulékfizetési kötelezettségét, ami nem teszi túl vonzóvá az adózási mód választását, viszont a kátával ellentétben itt érvényesíthetők költségek és adó kedvezmények. Tehát az alacsony élómunkaigényes kisvállalkozásoknak jobb alternatíva híján (mivel az adónem meglehetősen bonyolult) elfogadható választás lehet.

3.2.2 A vállalkozói személyi jövedelemadó tapasztalatai

A főszabály szerint adózó vállalkozói személyi jövedelemadót véleményem szerint azok a vállalkozók választják a leggyakrabban, akik a kata éves árbevételi határát már meghaladják vagy a tevékenységük jellege miatt (például relatív magas költségek) ezzel járnak jobban. Az egyik lehetséges ok, hogy miért nem szeretnék a társasági adó vagy a kisvállalati adó szabályai szerint adózni, a vállalkozás méretéből is eredhet. A cégalapítással ugyanis újabb költségek valamint összetettebb jogi teendők is megjelennek.

4. ábra A vállalkozói személyi jövedelemadózást választók számának alakulása (forrás: CSÓKE I., 2015, p45)

Az alábbi ábra rámutat, hogyan csökkent a vállalkozói személyi jövedelemadót választó egyéni vállalkozók száma a kata és a kiva bevezetése után.

2013-ban a vállalkozói személyi jövedelemadózát választó egyéni vállalkozók száma 41.800-al csökkent, ami a 2012-es darabszám 18,2%-a. Vagyis a vállalkozók csaknem ötöde feltehetőleg áttért a kata vagy kiva szerinti adózásra. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal adatai alapján 2013-ban 84.600-an választották a kisadózó vállalkozások tételes adóját, míg 8.200-an a kisvállalati adót. (www.nav.gov.hu) (NAV évkönyvek alapján 2013-2018)

Véleményem szerint a másik lehetséges ok, amiért az egyéni vállalkozók továbbra is a személyi jövedelemadó törvény főszabálya szerint adóznak, az, hogy a vállalkozás jellege miatt a kis méret mellett képesek igénybevenni néhány egyszerűbb feltételű kedvezményt. Ilyen például a beruházáshoz kapcsolódó kisvállalkozói kedvezmény, megváltozott munkaképességű alkalmazott, vagy tanuló foglalkoztatása, és a korábbi évek veszteségeinek érvényesíthetősége az adóalapban.

4. A társasági adó és a kisvállalati adó

4.1 A társasági adó

4.1.1 Az adónem lényege

A társasági adót az 1996. évi LXXXI. törvénnyel vezették be. Az adó alanyai elsősorban gazdasági társaságok, tehát az egyéni vállalkozások nem tartoznak a hatálya alá. Tekinthejtük úgy, hogy ez a „normál” adózási forma, amelyet minden gazdasági társaság köteles alkalmazni, amitől adott feltételek mellett térhet el, vagyis alkalmazhat alternatív adózási módokat, mint a kata vagy a kiva.

Az adó alapját a számviteli törvény szerinti adózás előtti eredmény képezi, amelyet az eredménykimutatásból állapítunk meg (eredményszemléletű adó). Leegyszerűsítve tehát a számviteli törvény szerinti bevételekből levonjuk a kiadásokat, így megkapjuk az adó alapját, amelyre 9%-ot felszámítva megkapjuk a fizetendő adó összegét, amelyből még érvényesíthetünk különböző adókedvezményeket.

Veszteséges működés esetén így viszont nem kellene adót fizetni, ezért életbe lépnek a jövedelem (nyereség)minimum szabályai. Ennek alapja a törvény szerint korrigált bevétel 2%-a, ami a törvény által minimálisan elvárt adó. A társasági adó megfizetése negyedéves vagy havonta fizetendő előlegekkel történik, majd az elszámoló bevallás benyújtásakor kerül rendezésre a különbözet. (1996. évi LXXXI. törvény 19. §, 26. §)

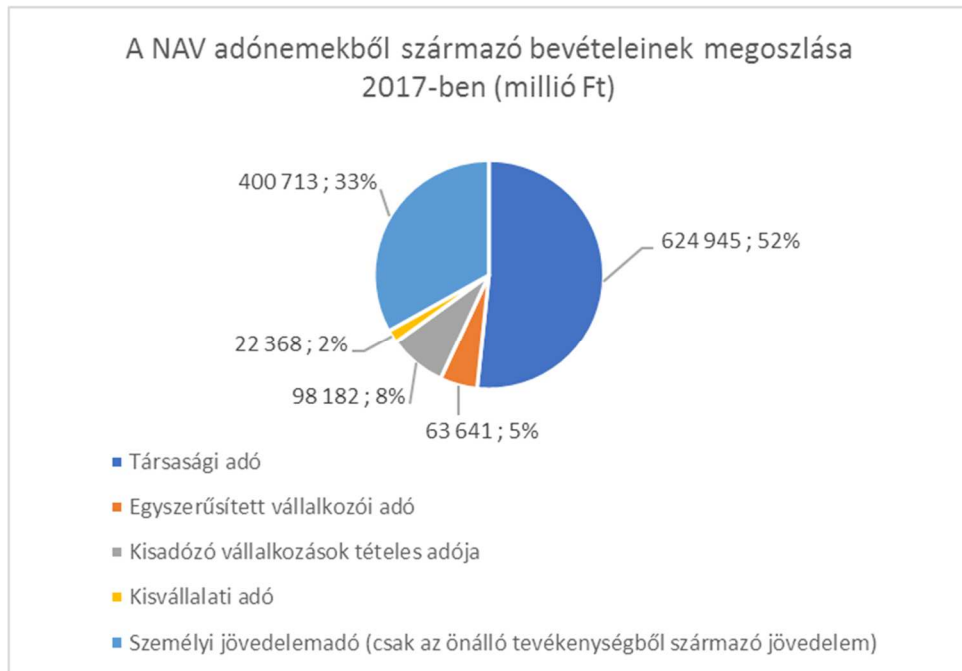
4.1.2 A társasági adó tapasztalatai

A társasági adó „normál” jellege ellenére számos előnyt rejt a kkv-k számára. Ilyen a veszteségelhatárolás lehetősége, beruházásokhoz, a foglalkoztatottsághoz, kutatás-fejlesztéshez kapcsolódó adóalap kedvezmények, adókedvezmények. A kedvezmények továbbá ösztönzik az egyszerűsített adónemeket alkalmazókat arra, hogy továbblépjenek.

A magyarországi adóalanyok közül 2011 és 2015 között a NAV adatai alapján hozzávetőlegesen 400.000 társasági adóalany volt, amelyek 90%-a mikrovállalkozás, 5% kisvállalkozás és csupán körülbelül 1%-a középvállalkozás. (CSŐKE, I. 2015)

Az alábbi ábrán látható, hogy a NAV bevételeinek megoszlása a 2017-es évben létező valamennyi adónem között. A társasági adóból származó bevétel az összes adónem

több mint 50%-át teszi ki, tehát bizonyíthatóan alapértelmezettnek számít a gazdálkodó szervezetek között. (NAV Évkönyv 2018)

5. ábra A különböző adónemekből származó bevétel megoszlása 2017-ben (forrás: saját szerkesztés, a 2018-as NAV évkönyv adatai alapján)

4.2 A kisvállalati adó

4.2.1 Az adónem lényege

A kisvállalati adó 2013 január 1-jével került bevezetésre a 2012. évi CXLVII. törvény elfogadásával. Az adónem alkalmazásának jelenlegi feltételei, hogy a választást megelőző évben, valamint az adóévben az átlagos statisztikai létszám ne haladja meg az 50 főt, az árbevétel, valamint a mérlegfőösszeg pedig az 1 milliárd forintot (az árbevétel esetén 12 hónapra arányosított összeget). (2012. évi CXLVII. törvény 16. § (1)) Az adónem kifejezetten a kkv-k számára készült, szemléletében jelentősen eltérve a társasági adótól, az adó alapját itt nem a társaság eredménye képezi, hanem a cash-flow szemlélet szerinti tökeműveletek egyenlege, valamint a személyi jellegű ráfordítások.

„Ez a megközelítés az adóalapot lényegében a bevételek és a kiadások különbségeként határozza meg. Ezáltal lehetővé válik a vállalat érdekében felmerülő kiadások – ideértve a beruházásokat is – azonnali elszámolása, azaz minden újra befektetett (vagy más szóval, a vállalat fejlesztésére visszaforgatott) nyereség csökkenti az adóalapot. Egy újonnan alapított vállalat esetében pedig a megközelítés azt eredményezi, hogy az csupán a kezdeti beruházás megtérülését követően kezd adót

fizetni, így ez a megoldás az induló vállalkozások számára különösen kedvező.” (KÖZGAZDASÁG 2014/4 – KÜLÖNSZÁM AZ ADÓPOLITIKÁRÓL p. 86)

A kisvállalati adó alanyai mentesülnek a társasági adó, szociális hozzájárulási adó, és a szakképzési hozzájárulás bevallása és megfizetése alól. Ennek eredményeképpen csökkennek a foglalkoztatás költségei, tehát a bruttó munkabérré fizetett 17,5%-os szociális hozzájárulási adó, valamint a 1,5%-os szakképzési hozzájárulás helyett (összesen 19%) csupán a kisvállalati adó 12%-át kell megfizetni (2020 január 1-től). Az adó alapja alapvetően a személyi jellegű ráfordítások és a tőkeműveletek egyenlege, de legalább a személyi jellegű ráfordítások. A tőkebevonás csökkenti (pl. jegyzett tőke emelés), míg a tőke kivonás (pl.: osztalékfizetés) növeli az adó alapját (2012. évi CXLVII. törvény 21. §)

A kisvállalati adó választása a NAV információs füzete alapján érdemes lehet olyan vállalkozásoknak, amelyek személyi jellegű kifizetései jellemzően meghaladják a vállalkozás nyereségét, valamint amelyek a nyereség visszaforgatásával, tőkebevonással létrejövő beruházásokat, fejlesztéseket valósítanak meg. (NAV 92. számú információs füzet)

A NAV tájékoztató szerint ez azt jelenti, hogy ezen arányra érdemes a legnagyobb figyelmet fordítani az adónem kiválasztásakor. Azonban a későbbi példáimon keresztül be fogom mutatni, hogy ez nem minden esetre igaz, vagyis ettől eltérő szempontok is megjelennek, például az alkalmazotti állomány szerkezetének vizsgálata, illetve fontos szempont a kisvállalati adó egyszerűsített iparűzési adó megállapítással spórolható összeg nagysága.

A kisvállalati adó választásával tehát az adózónak lehetősége van a helyi iparűzési adó egyszerűsített megállapítására, amely a normál adóalap helyett a kisvállalati adó alapját képező összeg 120%-a. A két módszer közül a gyakorlatban az egyszerűsített adó megállapítás a legtöbb esetben jelentős adóelőnyvel jár, azonban mindig fontos, hogy mindkét módszerrel kiszámoljuk az adókötelezettséget, hiszen ez nem minden esetben van így. (1990. évi C. törvény 39/B. §)

4.2.2 A kisvállalati adó tapasztalatai

6. ábra A kisvállalati adó népszerűsége (forrás: saját szerkesztés a NAV évkönyvei alapján)

Az adónemet megjelenése óta egyre több adózó választja, köszönhetően az adónem egyszerűségének, valamint az évről évre csökkenő adókulcsnak. Az adónem kezdetekor 16% volt az adó mértéke, a 2020-as évtől kezdve ez már csak 12%. Az adónem népszerűsége a kkv-k körében az utóbbi években ugrásszerűen megnőtt, ezt mutatja az adónemet választók számának növekedése 2014 és 2018 között. (NAV évkönyvek alapján 2013-2018)

A kisvállalati adó bevezetésének célja elsősorban a foglalkoztatottság növelése, hiszen a vállalkozások kevesebb bérköltséggel tudják foglalkoztatni a munkavállalókat, ami ösztönzőleg hat a bérek növelésére, a foglalkoztatotti állomány bővítésére. Másodsorban pedig az új beruházások esetében nem az eszközök értékcsökkenése, hanem a beruházásokkal kapcsolatos kifizetések csökkentik az adó alapját (a személyi jellegű ráfordítások alapját csak kivételes feltételek mellett).

Azon vállalkozások számára a legkedvezőbb tehát, ahol magas élőkönnyűt kíván a társaság tevékenysége, valamint a cég még a növekedési szakasza elején jár és jelentős beruházásokat tervez jellemzően visszaforgatott nyereségből, valamint tőkebevonás útján. Azonban nem szükséges, hogy ezen feltételek mindegyike teljesüljön. Általában minél nagyobb a foglalkoztatotti állomány, annál jobban megéri a kisvállalati adó választása, mivel annál többet takarít meg a cég a bérjárulékokon. Egy kisebb vállalkozás számára is remek választás lehet, amely működésében jellemzően nem játszik szerepet a tőke kivonás, valamint a beruházások sem jelentős mértékűek. Így a kisvállalati

adó megállapítása is egyszerűbb lesz számára, azon kívül, hogy nem az összes előnyét használja ki az adónemnek.

5. A társasági adó és a kisvállalati adó összehasonlítása

A két adónem preferenciái jelentősen eltérnek, a társasági adó kedvezményei sokszínűbbek, mint a kisvállalati adóé. Három fő kategóriába sorolnám valamennyi kedvezményt:

1. beruházásokhoz kapcsolódó,
2. foglalkoztatáshoz kapcsolódó,
3. valamint egyéb kedvezmények.

Az egyéb kategóriába a beruházásokhoz és a foglalkoztatáshoz közvetlenül nem kapcsolódó támogatásokat helyeztem, ezek célja jellemzően a művészet, sport, kultúra támogatása, ezekre (a teljeskörűség hiányának okán) dolgozatomban nem fogok kitérni. Az első két kategóriába tartozó kedvezmények kerülnek bemutatásra, gyakorlati példákon keresztül

Mivel a két adónem választása kizárólagos és az egyik esetében mindig keletkezik valamekkora adóelőny a másikkal szemben. Ezt az összeget – az eltelt időt is figyelembe véve - újra befektethetjük a vállalkozásba. Az adóelőnyből létrejövő befektetés tervezésében jelentős szerepet játszik az osztalékfizetési gyakoriság a kisvállalati adó pénzforgalmi szemlélete miatt. Az adónemek összehasonlításakor tehát ezt a szempontot is figyelembe véve még nagyobb adóelőnyre tehetünk szert, vagyis gyorsabb ütemben növekedhet vállalkozásunk.

A vizsgált paraméterek minden esetben a vállalkozás számviteli adatai. A legfontosabb tényezőknek számítanak az iparüzési adó alapját képező tételek, a bérköltség, valamint az osztalékfizetés mértéke, gyakorisága.

5.1 1. eset – A foglalkoztatás adóterheinek tervezése egy magas élők munkáigényes vállalkozásban

Az első példában egy hegesztési munkákat végző vállalkozás segítségével szeretnék rámutatni a társasági adó és a kisvállalati adó választását megelőző adótervezés fontosságára. A társaság jellemzően vállalkozások ingatlan építési, felújítási munkáihoz kapcsolódóan végez hegesztési szerelési munkákat, alkalmanként alvállalkozó

bevonásával. Az alkalmazottak száma 16, amelyből 11 személy tanuló szerződéses foglalkoztatott.

Meg fogom vizsgálni, hogyan alakulnak a cég adóterhei a kisvállalati adó és a társasági adó esetén, úgy, hogy egyik esetben csak normál (semmilyen adóügyi szempontból nem preferált) alkalmazottak foglalkoztatását feltételezem, míg a másikban (a valósághoz hűen) a tanulók foglalkoztatását is figyelembe veszem.

5.1.1 Kizárólag normál alkalmazottak foglalkoztatása

A vállalkozás számviteli adatait az alábbi táblázat tartalmazza egy teljes évre vonatkozóan (2020-as adatok, adómértékek, az adatok évesítve, részben becslve):

Paraméter	TAO	KIVA
Árbevétel	41 565 000 Ft	41 565 000 Ft
-anyagjell. ráf	18 456 355 Ft	18 456 355 Ft
- alvállalkozói	1 500 000 Ft	1 500 000 Ft
- K+F	- Ft	- Ft
- ELÁBÉ	84 560 Ft	84 560 Ft
- ELKÖSZÉ	- Ft	- Ft
Egyéb ktg. (nem IPA alap)	854 355 Ft	854 355 Ft
Személyi jell. ráf	13 947 936 Ft	13 947 936 Ft

7. ábra (1.eset) A vállalkozás számviteli adatai (forrás: saját szerkesztés, a vállalkozás számviteli adatai alapján)

Ezek az paraméterek mindkét esetben (tanulókkal, tanulók nélkül) változatlanok lesznek, a dolgozóknak fizetett bruttó bért állandónak tekintem mindkét helyzetben csupán az alkalmazottak szerkezete változik, az elvégzett munkáról feltételezem, hogy ugyanannyi munkaidő alatt teljesíthető, az alkalmazottak korától, képességeitől függetlenül.

Míg a társasági adó esetén a foglalkoztatottaknak kifizetett bér az általános szabály szerint adózik (lásd lenti ábra), úgy a kisvállalati adó választása esetén vállalkozásunk mentesülne a szociális hozzájárulási adó, valamint a szakképzési hozzájárulás megállapítása és megfizetése alól. (2012. évi CXLVII. törvény 9. §)

Szakképzési hozzájárulás	1,5%
Szociális hozzájárulási adó	17,5%
Bruttó bér	
Természetbeni egészségbiztosítási járulék	4,0%
Pénzbeli egészségbiztosítási járulék	3,0%
Munkaerő-piaci járulék	1,5%
Nyugdíjjárulék	10,0%
Személyi jövedelemadó	15,0%

8. ábra A foglalkoztatáshoz kapcsolódó közterhek (forrás: saját szerkesztés, a jelenleg hatályos törvények alapján)

A mentesülés miatt a szociális hozzájárulási adó kedvezményei a kisvállalati adóba is beépítésre kerültek, viszont a szakképzési hozzájárulási kötelezettség esetén igénybe vehető szakképzési támogatás csak a társasági adó esetén érvényesíthető. Ez utóbbi pedig nagymértékben befolyásolja majd az adónemek közötti választást, ha felmerül tanuló(k) foglalkoztatásának lehetősége.

Paraméter	TAO	KIVA
Árbevétel	41 565 000 Ft	41 565 000 Ft
-anyagjell. ráf	18 456 355 Ft	18 456 355 Ft
- alvállalkozói	1 500 000 Ft	1 500 000 Ft
- K+F	- Ft	- Ft
- ELÁBÉ	84 560 Ft	84 560 Ft
- ELKÖSZÉ	- Ft	- Ft
IPA alap	21 524 085 Ft	16 737 523 Ft
IPA összeg	430 482 Ft	334 750 Ft
Egyéb ktg. (nem IPA alap)	854 355 Ft	854 355 Ft
Személyi jell. ráf	13 947 936 Ft	13 947 936 Ft
Bérijárulékok/KIVA	2 665 320 Ft	1 673 752 Ft
Eredmény	3 625 992 Ft	4 713 291 Ft
Nyereségadó	326 339 Ft	- Ft
Összes adó	3 422 141 Ft	2 008 503 Ft
Adózott eredmény	3 299 653 Ft	4 713 291 Ft

9. ábra Az adónemek összehasonlítása (forrás: saját szerkesztés, a vállalkozás számviteli adatai alapján)

Az első megtakarítás a foglalkoztatás adóterheinek csökkenéséből származik, tehát a szociális hozzájárulási adó és a szakképzési hozzájárulás helyett kisvállalati adót kell fizetni, amely a bruttó bérre számítva 7%-kal kevesebb mértékű, ez 991.568 Ft-os megtakarítást jelent.

Paraméter	TAO	KIVA	KIVA megtakarítás
Bérfárulékok/KIVA	2 665 320 Ft	1 673 752 Ft	991 568 Ft
IPA összeg	430 482 Ft	334 750 Ft	95 731 Ft
Nyereségadó	326 339 Ft	- Ft	326 339 Ft
Összes adó	3 422 141 Ft	2 008 503 Ft	1 413 638 Ft

10. ábra A kisvállalati adó megtakarításai (forrás: saját szerkesztés)

A második megtakarítás az iparüzési adó egyszerűsített megállapításán alapul, tehát a kisvállalati adó alanyaként választhatjuk, hogy az iparüzési adó alapját nem az általános szabályok szerint állapítjuk meg, hanem a kisvállalati adóalap 120%-át tekintjük az iparüzési adó alapjának, ez 95.731 Ft.

A harmadik tényező, hogy a keletkezett eredményre nem kell jövedelemadót fizetnünk, egészen addig, amíg ki nem fizetjük osztalékként, tehát amíg nem vonjuk ki a cégből, viszont ekkor a kisvállalati adó magasabb kulcsát kell alkalmaznunk (12%). Ekkor azonban számolnunk kell az iparüzési adóteher növekedésével is, hiszen a kisvállalati adóalap nőni fog a tőke kivonás során, tehát érdemes megvizsgálni, hogy nem járunk-e jobban ekkor az iparüzési adó általános szabály szerinti megállapításával.

Társaságunk jellemzően nem fizet osztalékot, az adózott eredményt általában visszaforgatja a vállalkozásba. A vizsgálat viszont úgy tekinthető teljeskörűnek, hogy az osztalékfizetés adóterheivel is számolunk, hiszen a tőkét előbb vagy utóbb kivonják a vállalkozásból.

Minden tényező figyelembevételével, tehát így néz ki a teljes adókalkuláció, feltételezve, hogy az összes 2020-ban megtermelt eredményt kifizetjük:

Paraméter	TAO	KIVA	KIVA megtakarítás
Árbevétel	41 565 000 Ft	41 565 000 Ft	
-anyagjell. ráf	18 456 355 Ft	18 456 355 Ft	
- alvállalkozói	1 500 000 Ft	1 500 000 Ft	
- K+F	- Ft	- Ft	
- ELÁBÉ	84 560 Ft	84 560 Ft	
- ELKÖSZÉ	- Ft	- Ft	
IPA alap	21 524 085 Ft	16 737 523 Ft	
IPA összeg	430 482 Ft	334 750 Ft	95 731 Ft
Egyéb ktg. (nem IPA alap)	854 355 Ft	854 355 Ft	
Személyi jell. ráf	13 947 936 Ft	13 947 936 Ft	
Bérfjárulékok/KIVA	2 665 320 Ft	1 673 752 Ft	991 568 Ft
Eredmény	3 625 992 Ft	4 713 291 Ft	
Nyereségadó	326 339 Ft	- Ft	326 339 Ft
Összes adó	3 422 141 Ft	2 008 503 Ft	
Adózott eredmény	3 299 653 Ft	4 713 291 Ft	
Osztalék	3 299 653 Ft	4 713 291 Ft	
Osztalékadó	1 072 387 Ft	2 210 534 Ft	- 1 138 146 Ft
Nettó osztalék	2 227 266 Ft	2 502 758 Ft	
		össz.:	275 492 Ft

11. ábra A kisvállalati adó nettó megtakarítása minden tényező figyelembevételével (forrás: saját szerkesztés, a vállalkozás számviteli adatai alapján)

A kisvállalati adó megtakarításaival tehát nagyobb eredmény képződik, vagyis társasági adó esetén ez 3.299.653 Ft, kisvállalati adó esetén 4.713.291 Ft. Az adómegtakarítás eddig (tehát osztalékfizetés előtt) pontosan 1.413.638 Ft, és pontosan ennyivel nagyobb a kisvállalati adó esetén az adózott eredmény.

Az osztalékfizetés adóterhei (valamennyi számításban az osztalékfizetés jogosultja magánszemély) 1.138.146 Ft-tal magasabbak a kisvállalati adó esetén, egyrészt azért, mert

- az adómegtakarítás összegével nagyobb osztalékot fizetünk ki, másrészt pedig
- a kisvállalati adó pénzforgalmi szemlélete miatt a tőke kivonásra is meg kell fizetnünk a 12%-os adót, amely megjelenik az iparüzési adó alapjának növekedésében is

Összegezve még így is jobban járunk a kisvállalati adó választásával, hiszen nettó 275.492 Ft-tal kevesebb adót kell fizetnünk, ha a teljes eredményt osztalékként ki is fizetjük. (A könyvelési adatok és az adókalkulációs módszerek az Írisz Office Zrt. belső nyilvántartásaiból származnak)

5.1.2 Tanulók foglalkoztatása a normál alkalmazottak mellett

Ebben az alternatívában a 16 foglalkoztatott közül 11 tanuló szerződéses munkavállaló szerepel. A különbség abban jelenik meg, hogy tanulók foglalkoztatása esetén a vállalkozás szakképzési támogatásban részesülhet, de csak a társasági adó alanyaként. A tanulók foglalkoztatása háromféleképpen valósulhat meg:

- tanuló szerződéssel
- együttműködési megállapodással
- hallgatói munkaszerződéssel

A támogatás mértéke függ attól, hogy melyik módon foglalkoztatjuk a tanulókat, a tanulók létszámától, munkarendjétől (nappali, esti, levelező), illetve a szakképzéshez tartozó súlyszorzótól, amelyeket a 280/2011. (XII. 20.) kormányrendeletben találunk meg.

Az esetünkben a vállalkozásunk 11 tanulót foglalkoztat tanuló szerződéssel hegesztő képzésben, ebből 5 nappali, és 6 esti képzésben vesz részt. A szakképzési normatíva úgy számolható ki, hogy a kormányrendelet szerint egy tanulóra egy évben jutó 480.000 Ft normatívából kell kiindulni. Ezt a hónapok számával el kell osztani majd a kapott összeget meg kell szorozni a képzés súlyszámával, valamint a munkarend szorzószámával. A képzés súlyszámát a kormányrendelet határozza meg, a munkarend szorzószámai pedig nappali képzés esetén 1, esti képzésnél 0,6 levelező képzésnél pedig 0,2. (www.iriszoffice.hu 2020.03.01.)

Munkavállaló	Képzés módja	Súlyszorzó	Alapnormatíva havi összege (480.000 Ft/12)	Munkarend szorzó	Érvényesíthető kedvezmény
T1	Nappali	2,0076	40 000 Ft	1,0	80 304 Ft
T2	Esti	2,0076	40 000 Ft	0,6	48 182 Ft
T3	Esti	2,0076	40 000 Ft	0,6	48 182 Ft
T4	Nappali	2,0076	40 000 Ft	1,0	80 304 Ft
T5	Nappali	2,0076	40 000 Ft	1,0	80 304 Ft
T6	Nappali	2,0076	40 000 Ft	1,0	80 304 Ft
T7	Esti	2,0076	40 000 Ft	0,6	48 182 Ft
T8	Esti	2,0076	40 000 Ft	0,6	48 182 Ft
T9	Nappali	2,0076	40 000 Ft	1,0	80 304 Ft
T10	Esti	2,0076	40 000 Ft	0,6	48 182 Ft
T11	Esti	2,0076	40 000 Ft	0,6	48 182 Ft
				össz.:	690 614 Ft
		A	B	C	D = A*B*C

12. ábra Tanulók után igénybe vehető szakképzési támogatás (forrás: saját szerkesztés, a vállalkozás bérszámfejtési adatainak felhasználásával)

A tanulók foglalkoztatásával tehát egy hónapban 690.614 Ft támogatásra jogosult vállalkozásunk, ezen kívül, mivel kis- és középvállalkozásnak minősül oktatói kiegészítő csökkentő tételre is jogosult, amely a normatíva 21%-a.

Időszak	Visszaigényelhető alapszabvány	Oktatói kiegészítő csökkentő tétel	Összesen
2020. január	690 614 Ft	145 029 Ft	835 643 Ft
2020	8 287 369 Ft	1 740 347 Ft	10 027 716 Ft

13. ábra Tanulók után igényelhető szakképzési támogatás (forrás: saját szerkesztés)

Most vizsgáljuk meg a két adózási módot újra, a szakképzési támogatás figyelembevételével.

Paraméter	TAO	KIVA	KIVA megtakarítás
Árbevétel	41 565 000 Ft	41 565 000 Ft	
-anyagjell. ráf	18 456 355 Ft	18 456 355 Ft	
- alvállalkozói	1 500 000 Ft	1 500 000 Ft	
- K+F	- Ft	- Ft	
- ELÁBÉ	84 560 Ft	84 560 Ft	
- ELKÖSZÉ	- Ft	- Ft	
IPA alap	21 524 085 Ft	16 737 523 Ft	
IPA összeg	430 482 Ft	334 750 Ft	95 731 Ft
Egyéb ktg. (nem IPA alap)	854 355 Ft	854 355 Ft	
Személyi jell. ráf	13 947 936 Ft	13 947 936 Ft	
Szakképzési támogatás	- 10 027 716 Ft	- Ft	- 10 027 716 Ft
Bérfelhalmozás/KIVA	2 665 320 Ft	1 673 752 Ft	991 568 Ft
Eredmény	3 625 992 Ft	4 713 291 Ft	
Nyereségadó	326 339 Ft	- Ft	326 339 Ft
Összes adó	- 6 605 575 Ft	2 008 503 Ft	
Adózott eredmény	9 905 228 Ft	4 713 291 Ft	
Osztalék	9 905 228 Ft	4 713 291 Ft	
Osztalékadó	3 219 199 Ft	2 210 534 Ft	1 008 666 Ft
Nettó osztalék	6 686 029 Ft	2 502 758 Ft	
		össz.:	- 7 605 412 Ft

14. ábra Adónemek összehasonlítása tanulók foglalkoztatása esetén (forrás: saját szerkesztés, a vállalkozás számviteli adatai alapján)

Ebben az esetben feltételezem, hogy a tanulók száma és szerkezete minden hónapban megegyezik a januári állapottal, valamint, hogy az év végi elszámoláskor a szakképzési támogatás összege nem változik, ugyanis csak ebben az esetben tekinthetünk bevételeknek a támogatás összegét és csak ekkor lehet része az eredménynek. (www.adozona.hu 2020.03.01.)

Látható, hogy a támogatás összege fedezetet nyújt valamennyi adóra és járulékra, olyan mértékben, hogy 6.605.575 Ft-os adótöbblet keletkezik az adóévben. Ezek alapján megállapítható, hogy a tervezéskor az elsődleges szempont a foglalkoztatás módjának vizsgálata. (A könyvelési adatok és az adókalkulációs módszerek az Írisz Office Zrt. belső nyilvántartásaiból származnak)

5.2 2. eset – Egy kis létszámú, kis nyereséghányadú mikro- vagy kisvállalkozás adótervezése

Ebben a fejezetben elsősorban olyan vállalkozásokra szeretném helyezni a hangsúlyt, ahol a tevékenység jelentős részét elsősorban maga a vállalkozó végzi és legfeljebb néhány alkalmazottat foglalkoztat. Számára a vállalkozás az elsődleges jövedelemszerzési forrás, ami biztosítja a megélhetést, ugyanakkor ezt - tapasztalataim alapján – általában a lehető legkevesebb kockázattal szeretné elérni. A kockázat alatt most többnyire a beruházásokra vagy egyéb befektetésekre gondolok.

Mivel tapasztalataim szerint egy vállalkozás fejlődése elsősorban a vállalkozó attitűdjétől, kockázatvállalási hajlandóságától, valamint rátermettségétől függ, ezért két személyiségtípust szeretnék meghatározni, amely tulajdonképpen a két fejezetet szimbolizálja.

Az első típusú vállalkozói csoport inkább a vállalkozás indításakor helyez nagyobb súlyt a beruházásokra (vagyis vállal nagyobb kockázatot), hogy a tevékenység elindulhasson, később viszont a kisebb kockázatvállalási hajlandóság miatt csak a legszükségesebb eszközöket hajlandó beszerezni, relatív nagyobb mértékű beruházásba, átalakításba nem hajlandó belevágni. Ezért aztán vállalkozása jellemzően megmarad mikro- vagy kisvállalkozásnak, amelyből képes biztosítani számára a megélhetéshez szükséges pénzt, aminek jellemzően nagyobb részét ki is veszi a vállalkozásból, nem forgat vissza jelentős tőkét.

A második típusú vállalkozói csoport a magasabb kockázatvállalási hajlandósággal rendelkezők. Véleményem szerint nekik van a legnagyobb esélyük kitörni a mikro vagy- kisvállalkozói létből, hiszen a cég nyereségének nagyobb részét folyamatosan különböző beruházásokba fektetik, megalapozva ezzel a cég növekedését, és az üzletmenet hatékonyságának javulását.

5.2.1 Relatív kis nyereséghányad esetén, jelentős beruházások nélkül

Azokat a cégeket tekintem relatív kis nyereséghányadúnak, amelyek adózott eredménye a nettó árbevételhez viszonyítva legfeljebb néhány százalék. Ennek általános okai lehet a tevékenység jellegéből adódó relatív kis nyereséghányad, vagy a kevésbé hatékony működés, tehát a magas költségek.

A tevékenységre rávilágítva főleg az olyan kereskedelmi tevékenységet folytató cégekre gondolok, amelyek jellemzően kis haszonkulccsal működnek, illetve olyan termelő cégekre, akik az előállítandó terméket a piaci verseny miatt egy adott ársávban kénytelenek megtermelni és értékesíteni.

Jelen példában egy kereskedelmi tevékenységgel foglalkozó céget szeretnék bemutatni, aki ipari elektronikus berendezések importálásával és azok belföldi forgalomban történő értékesítésével foglalkozik.

A relatív kis nyereséghányad természetesen összefügg a jelentős beruházások hiányával, hiszen a vállalkozás tőkéjének legnagyobb része a készletekbe van fektetve, és mivel nem képződik nagy eredmény, így egyszerűen nincs elegendő tőke egy nagyobb beruházás finanszírozására.

A jelentős beruházások hiánya azért fontos tényező ebben az esetben, mert a társasági adóban elérhető új eszközök beszerzéséhez kapcsolódó kkv adóalap kedvezmény igénybevételére így nincs lehetőség, ami csökkenti a társasági adó választásának esélyét.

A cég könyvelési adatait felhasználva vizsgáljuk meg, melyik adónem választása lesz előnyösebb számára:

Paraméter	TAO	KIVA	KIVA megtakarítás
Árbevétel	51 721 670 Ft	51 721 670 Ft	
-anyagjell. ráf	8 637 840 Ft	8 637 840 Ft	
- alvállalkozói	- Ft	- Ft	
- K+F	- Ft	- Ft	
- ELÁBÉ	37 487 500 Ft	37 487 500 Ft	
- ELKÖSZÉ	- Ft	- Ft	
IPA alap	5 596 330 Ft	3 355 200 Ft	
IPA összeg	111 927 Ft	67 104 Ft	44 823 Ft
Egyéb ktg. (nem IPA alap)	972 128 Ft	972 128 Ft	
Személyi jell. ráf	2 796 000 Ft	2 796 000 Ft	
Bérfelrakatok/KIVA	531 240 Ft	335 520 Ft	195 720 Ft
Eredmény	1 185 035 Ft	1 425 578 Ft	
Nyereségadó	106 653 Ft	- Ft	106 653 Ft
Adózott eredmény	1 078 382 Ft	1 425 578 Ft	
Osztalék	1 078 382 Ft	1 425 578 Ft	
Osztalékadó	350 474 Ft	668 596 Ft	- 318 122 Ft
Nettó osztalék	727 908 Ft	756 982 Ft	
		össz.:	29 074 Ft

15. ábra Adónemek összehasonlítása kis nyereséghányad esetén, jelentős beruházások nélkül (forrás: saját szerkesztés, a vállalkozás számviteli adatai alapján)

A kisvállalati adóról általánosságban elmondható, hogy minél nagyobb egy vállalkozás személyi jellegű ráfordításának aránya az eredményhez viszonyítva, annál nagyobb megtakarítás érhető el, illetve annál jobban megéri az alkalmazása.

Vállalkozásunkban csupán egy munkavállaló áll alkalmazásban, aki havi bruttó 233.000 Ft bért kap, így a személyi jellegű ráfordítások összege relatív kicsi, ugyanakkor a számítás alapján még így is jobb választás a kiva, hiszen a személyi jellegű ráfordítások aránya ebben az esetben relatív nagy az eredményhez képest.

Szem. Jell. ráf./Eredmény	235,94%
---------------------------	---------

16. ábra A személyijellegű ráfordítások aránya az eredményhez viszonyítva (forrás: saját szerkesztés)

A másik tényező a jelentős beruházások hiánya, hiszen amennyiben a vállalkozás rendszeresen szerezne be új műszaki eszközöket, új ingatlant építené vagy felújítana, úgy elképzelhető, hogy a társasági adó lenne előnyösebb számára, hiszen a kkv-k számára elérhető beruházási adóalapkedvezménnyel a társasági adó összege tovább csökkenthető.

Véleményem szerint a beruházások hiánya ebben az esetben jelentős hatással van a cég jövedelemtermelő képességére, ami most elég gyengének mondható. A beruházásokhoz szükséges tőkét a kisvállalati adó alkalmazásából adódó megtakarításból kellene biztosítani, azonban ez elég csekély, mivel relatív kevés a személyi jellegű ráfordítás. Ha feltételezzük, hogy a következő négy évben a cég képes legalább ugyanilyen teljesítményt nyújtani, úgy levezethető, hogy mekkora hozamra számíthatna az adómegtakarítás újbóli befektetésével.

Most egy olyan számítást szeretnék bemutatni, ahol azt vizsgálom, hogy a társasági adó alkalmazása helyett amennyiben a cég a kisvállalati adót választaná, úgy mekkora adózott eredményt tudna osztalékként kifizetni a vállalkozásból.

Ez egy négyéves befektetési cikluson keresztül történik, ahol a vállalkozás a keletkezett adómegtakarítást minden évben újra és újra visszaforgatja a cégbe, majd az ötödik év elején kifizeti a teljes eredménytartalékot.

Ezzel a példával jól szemléltethető a két adónem közötti jelentős különbség, hiszen az eredmény képződésétől annak kifizetéséig vizsgálom az összes felmerülő adókötelezettséget, beleértve a kisvállalati adó esetén a tőke kivonás adóvonzatát is.

Az 5. év elején kifizetésre kerül a teljes eredménytartalék					
Pénzáramok	KIVA ET	KIVA Σ adó (A)	TAO ET	TAO Σ adó (B)	KIVA-TAO (C)
1. év	1 425 578 Ft	402 624 Ft	1 078 382 Ft	749 820 Ft	- 347 196 Ft
2. év	2 851 156 Ft	402 624 Ft	2 156 764 Ft	749 820 Ft	- 347 196 Ft
3. év	4 276 734 Ft	402 624 Ft	3 235 147 Ft	749 820 Ft	- 347 196 Ft
4. év	5 702 312 Ft	402 624 Ft	4 313 529 Ft	749 820 Ft	- 347 196 Ft
5. év	- Ft	2 126 480 Ft	- Ft	1 097 029 Ft	1 029 450 Ft
össz.:		3 736 976 Ft		4 096 308 Ft	
Σ KIVAmegtakarítás (befektetés nélkül)= Σ C		359 333 Ft			

17. ábra Adóterhek összehasonlítása osztalékfizetés esetén (forrás: saját szerkesztés)

Mindkét esetben a fenti példából kiindulva azt veszem alapul, hogy a cég négy évben keresztül képes ugyanazt a teljesítményt nyújtani, amit a vizsgált évben. A kisvállalati és társasági adó ET oszlopában így a négy évben keresztül felhalmozott eredménytartalékot láthatjuk.

Az A és B oszlopokban az adóévben fizetendő összes adó szerepel, tehát a felmerült bérjárulékok (társasági adó esetén szociális hozzájárulási adó, szakképzési hozzájárulás), az iparüzési adó, a társasági adó, valamint a kisvállalati adó, az ötödik évben pedig kizárólag az osztalék adóterhei.

Jól látható, hogy a kisvállalati adó választása általában mindaddig előnyös, amíg a cég nem fizet osztalékot, ez a C oszlopban látszik, az 5. év elején.

Amennyiben tehát a cég nem fekteti be a keletkezett adómegetakarítást, úgy az ötödik év elején, amikor kifizetésre kerül a teljes eredménytartalék a Σ KIVA megtakarítás összege 359.333 Ft lesz.

Ezzel szemben, ha a megtakarítást minden évben befekteti, tehát vagy eszközöket vásárol belőle, vagy értékpapírokba fektet, úgy további hozamra tehet szert.

5%-os piaci kamattal számolva, így néz ki a befektetés hozamának alakulása:

Pénzáramok	KIVA megtakarítás (B-A)	Kumulált adómegetakarítás	Pénzáramok	Beruházás/befektetés hozama
1. év	347 196 Ft	347 196 Ft	1. év	17 360 Ft
2. év	347 196 Ft	694 392 Ft	2. év	35 588 Ft
3. év	347 196 Ft	1 041 587 Ft	3. év	53 859 Ft
4. év	347 196 Ft	1 388 783 Ft	4. év	72 132 Ft
5. év	- 1 029 450 Ft	359 333 Ft	összesen:	178 938 Ft
	ΣKIVA megtakarítás (befektetéssel)	538 271 Ft		
	Piaci kamatláb	5,00%		

18. ábra Az adómegetakarítás befektetésének hozamai (forrás: saját szerkesztés)

Ez azt jelenti, hogy az első évben a kisvállalati adó választásával nyert összeget a vállalkozás befekteti egy újonnan vásárolt tárgyi eszközbe, vagy valamilyen értékpapírba, amelyeknek az éves átlagos hozama 5% körül mozog.

A befektetett eszközök vagy értékpapírok értéke a „Kumulált adómegetakarítás” oszlopban szereplő értékekkel egyezik meg minden évben, vagyis az első év végén 347.196 Ft lekötött eszközzel rendelkezik a vállalkozás, a második évben ez már 694.392 Ft, és így tovább.

Mivel a lekötött eszközök hozamot termelnek (szemben a szabad pénzeszközökkel, vagyis, ha a vállalkozás csak a folyószámláján hagyná az összeget), annak alakulása a jobb oldali táblázatban látható.

Tehát célszerűbb az adómegetakarítást újra befektetni, hiszen így a cég további hozamra tehet szert, vagyis az eredeti 359.333 Ft helyett újra befektetéssel, 5% hozam mellett 538.271 Ft-ot nyerhet. (A könyvelési adatok és az adókalkulációs módszerek az Írisz Office Zrt. belső nyilvántartásaiból származnak)

5.3 3. eset - Egy kis létszámú, nagy nyereséghányadú mikro- vagy kisvállalkozás adótervezése

5.3.1 Relatív nagy nyereséghányad esetén

Ebben a fejezetben egy olyan cég adatain keresztül szeretném bemutatni az adónemek összehasonlítását, aki -az előző példával szemben- már relatív nagy nyereséghányaddal rendelkezik. A vállalkozás informatikai szolgáltatást nyújt kisebb vállalkozások számára, vagyis a személyi jellegű ráfordítások, illetve az igénybe vett szolgáltatások magasabb arányban jelennek majd meg a költségszerkezetben, szemben az előző példában bemutatott döntően magas arányú anyagjellegű ráfordításokkal.

Mivel a relatív nagy nyereséghányad már fedezetet nyújthat jelentős összegű beruházásokra, így két alfejezet mutatja majd meg, hogyan alakul az adófizetési kötelezettség, ha a vállalkozás visszaforgatja az adózott eredményt (5.2.2.2 Jelentős beruházásokkal), illetve mi történik, ha minden évben kifizeti a teljes eredményt osztalékként (5.2.2.1 Jelentős beruházások nélkül).

5.3.1.1 Jelentős beruházások nélkül

A lenti ábrán láthatjuk a vállalkozás könyvelési adatait az adózott eredmény szintjéig mindkét adónem vonatkozásában:

Paraméter	TAO	KIVA
Árbevétel	246 191 862 Ft	246 191 862 Ft
-anyagjell. ráf	4 041 228 Ft	4 041 228 Ft
- alvállalkozói	19 940 259 Ft	19 940 259 Ft
- K+F	- Ft	- Ft
- ELÁBÉ	- Ft	- Ft
- ELKÖSZÉ	299 063 Ft	299 063 Ft
IPA alap	221 911 313 Ft	31 540 397 Ft
IPA összeg	4 438 226 Ft	630 808 Ft
Egyéb ktg. (nem IPA alap)	141 951 904 Ft	141 951 904 Ft
Személyi jell. ráf	26 283 664 Ft	26 283 664 Ft
Bérfjárulékok/KIVA	4 993 896 Ft	3 154 040 Ft
Eredmény	44 243 622 Ft	49 890 897 Ft
Nyereségadó	3 981 926 Ft	- Ft
Adózott eredmény	40 261 696 Ft	49 890 897 Ft

19. ábra A vállalkozás könyvelési adatai (forrás: saját szerkesztés, a vállalkozás számviteli adatai alapján)

Az előző esettől eltérően itt sokkal nagyobb arányt képviselnek az igénybe vett szolgáltatások, valamint a személyi jellegű ráfordítások, amelyek nem képezik az iparüzési adó alapját. A személyi jellegű ráfordítások aránya azonban jelentősen kisebb az eredményhez viszonyítva, mint az előző példában:

Szem. Jell. ráf./Eredmény	59,41%
---------------------------	--------

20. ábra A személyi jellegű ráfordítások aránya az eredményhez viszonyítva (forrás: saját szerkesztés)

Eddig azt állítottam, hogy a személyi jellegű ráfordítások aránya jellemzően meg kell, hogy haladja az eredményt, hogy a kisvállalati adó alkalmazása kedvezőbb legyen. Lássuk, hogyan alakulnak a kisvállalati adó megtakarításai a társasági adóhoz képest:

Paraméter	TAO	KIVA	KIVA megtakarítás
Árbevétel	246 191 862 Ft	246 191 862 Ft	
- anyagiell. ráf	4 041 228 Ft	4 041 228 Ft	
- alvállalkozói	19 940 259 Ft	19 940 259 Ft	
- K+F	- Ft	- Ft	
- ELÁBÉ	- Ft	- Ft	
- ELKÖSZÉ	299 063 Ft	299 063 Ft	
IPA alap	221 911 313 Ft	31 540 397 Ft	
IPA összeg	4 438 226 Ft	630 808 Ft	3 807 418 Ft
Egyéb ktg. (nem IPA alap)	141 951 904 Ft	141 951 904 Ft	
Személyi jell. ráf	26 283 664 Ft	26 283 664 Ft	
Bérráfordítók/KIVA	4 993 896 Ft	3 154 040 Ft	1 839 856 Ft
Eredmény	44 243 622 Ft	49 890 897 Ft	
Nyereségadó	3 981 926 Ft	- Ft	3 981 926 Ft
Adózott eredmény	40 261 696 Ft	49 890 897 Ft	
Osztalék	40 261 696 Ft	49 890 897 Ft	
Osztalékadó	9 903 254 Ft	18 531 924 Ft	- 8 628 669 Ft
Nettó osztalék	30 358 442 Ft	31 358 973 Ft	
		össz.:	1 000 532 Ft

21. ábra Az adónemek összehasonlítása (forrás: saját szerkesztés, a vállalkozás számviteli adatai alapján)

Látható, hogy még ebben az esetben is megéri a kiva választása, amelynek oka a következő: a vállalkozás költségszerkezete jelentősen eltér az előző esettől, ennek következtében az iparüzési adónál figyelembe vehető csökkentő tételek összege sokkal kevesebb (tehát jelentősen nagyobb arányt képviselnek az igénybe vett szolgáltatások). Tehát ebben az esetben, amennyiben a teljes eredményt a vállalkozás osztalékként kifizeti, a kisvállalati adó alkalmazásával 1.00.532 Ft-ot adómegtakarításra tesz szert.

5.3.1.2 Jelentős beruházásokkal

Amennyiben a vállalkozás olyan jelentős összegű beruházásokat visz véghez, amelyek megfelelnek a társasági adó törvény (1996.évi LXXXI. törvény) 7. § zs) pontjának, úgy a mérleg átbillenhet a társasági adó javára. A kkv beruházási kedvezmény feltételei az alábbi beruházásokra terjednek ki, feltéve, hogy minden tulajdonos, illetve részvényes magánszemély és a vállalkozás az év utolsó napján kkv-nak minősül:

- „korábban még használatba nem vett ingatlan,
- korábban még használatba nem vett műszaki berendezések, gépek, járművek közé sorolandó tárgyi eszköz üzembe helyezése érdekében elszámolt adóévi beruházások értéke,
- az ingatlan bekerülési értékét növelő adóévi felújítás, bővítés, rendeltetés-változtatás, átalakítás értéke,
- az immateriális javak között az adóévben állományba vett, korábban még használatba nem vett szoftvertermékek felhasználási joga, szellemi termékek bekerülési értéke” (1996. évi LXXXI. törvény 7. § zs))

Paraméter	TAO	KIVA	KIVA megtakarítás
Árbevétel	246 191 862 Ft	246 191 862 Ft	
-anyagjell. ráf	4 041 228 Ft	4 041 228 Ft	
- alvállalkozói	19 940 259 Ft	19 940 259 Ft	
- K+F	- Ft	- Ft	
- ELÁBÉ	- Ft	- Ft	
- ELKÖSZÉ	299 063 Ft	299 063 Ft	
IPA alap	221 911 313 Ft	31 540 397 Ft	
IPA összeg	4 438 226 Ft	630 808 Ft	3 807 418 Ft
Egyéb ktg. (nem IPA alap)	141 951 904 Ft	141 951 904 Ft	
Személyi jell. ráf	26 283 664 Ft	26 283 664 Ft	
Bérfárulékok/KIVA	4 993 896 Ft	3 154 040 Ft	1 839 856 Ft
Eredmény	44 243 622 Ft	49 890 897 Ft	
Nyereségadó	1 281 926 Ft	- Ft	1 281 926 Ft
Adózott eredmény	42 961 696 Ft	49 890 897 Ft	
Osztalék	42 961 696 Ft	49 890 897 Ft	
Osztalékadó	10 308 254 Ft	18 531 924 Ft	- 8 223 669 Ft
Nettó osztalék	32 653 442 Ft	31 358 973 Ft	
		össz.:	- 1 294 468 Ft

22. ábra Adónemek összehasonlítása (forrás: saját szerkesztés, a vállalkozás számviteli adatai alapján)

Jelen esetben feltételezem, hogy az előző esetben szereplő vállalkozás 30.000.000 Ft értékben vitt véghez ilyen jellegű beruházásokat, amely figyelembevételével a kalkuláció jelentősen megváltozik.

Ebben az esetben a társasági adó alapját képező 44.243.622 Ft tovább csökkenthető a törvénynek megfelelő beruházások összegével, a 30.000.000 Ft-tal, így az adó alapja 14.243.622 Ft lesz. Az így kapott adóalapra rászámítva a 9%-os kulcsot, megkapjuk az 1.281.926 Ft társasági adó összegét.

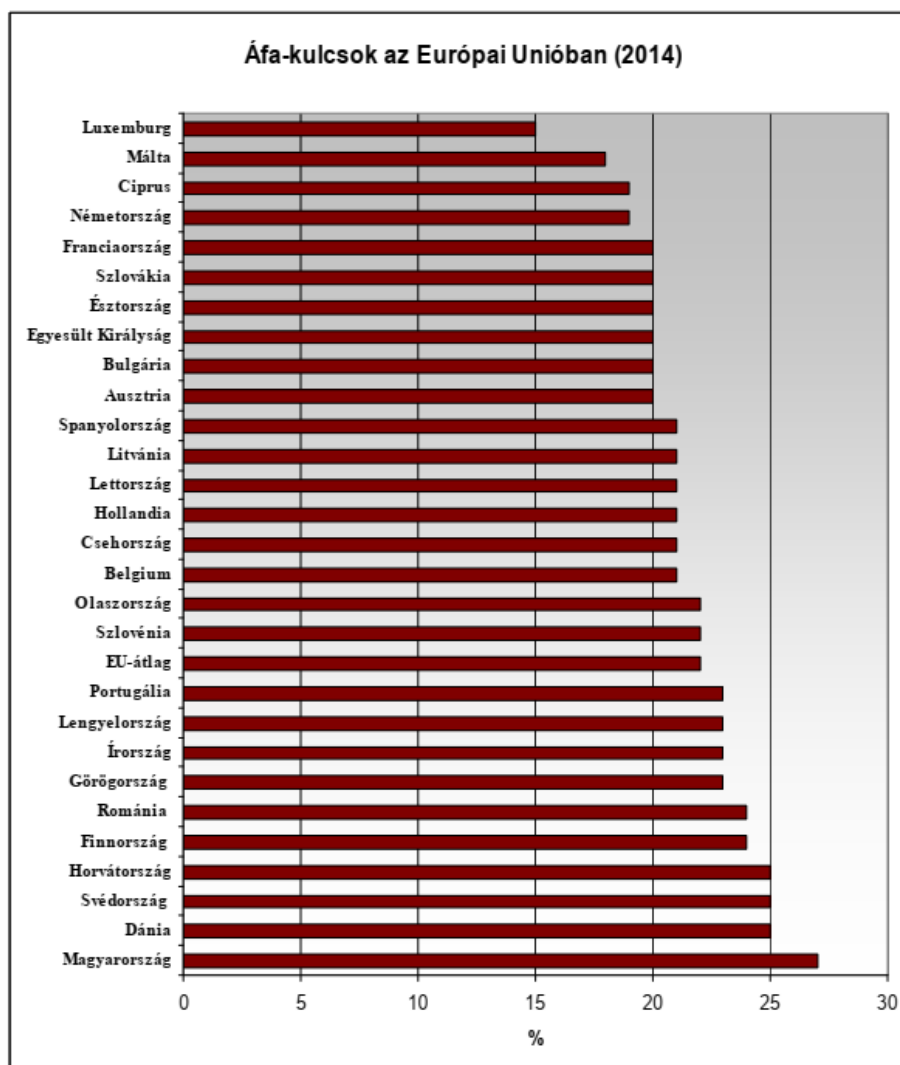
Mivel most osztalék fizetés nem történik (ez a paraméter jelenleg az oka a kiva többletterhének), ettől függetlenül szükséges a kalkuláció, hiszen a megtermelt eredmény előbb vagy utóbb valószínűleg kifizetésre kerül a vállalkozásból.

A fentiek alapján megállapítható, hogy azt is meg kell vizsgálni, hogy a vállalkozás tervez-e, illetve milyen jellegű beruházásokat tervez a jövőben, hiszen ennek jelentős szerepe van az adónem kiválasztásában. (A könyvelési adatok és az adókalkulációs módszerek az Írisz Office Zrt. belső nyilvántartásaiból származnak)

6. A magyarországi kkv-k és az áfa

„Az Általános Forgalmi Adó, rövidített nevén ÁFA egy forgalmi adó, azaz termékek és szolgáltatások értékesítéséhez kapcsolódik. A vállalkozásoknak a hozzáadott érték után kell az áfát megfizetni, tekintettel arra, hogy egy termék értékesítése után fizetendő áfa csökkenthető a termék beszerzése, alapanyag és ahhoz kapcsolódó áfa összegével.” (www.elemzeskozpont.hu Letöltés: 2020.04.13)

A jelenleg hatályos törvények alapján a magyarországi vállalkozások nincsenek egyszerű helyzetben az általános forgalmi adó tekintetében, mivel az általános adókulcs mértéke nálunk a legmagasabb az Európai Unióban, ez jelenleg 27%.

23. ábra Áfa kulcsok az Európai Unióban (2014) (forrás: CSŐKE I. 2015, p.79.)

Az általános szabály szerint úgy kapjuk meg a hatóság felé fizetendő általános forgalmi adó összegét, hogy a vállalkozás által kibocsátott számlák áfaösszegéből

(fizetendő áfa) levonjuk a beszerzéshez kapcsolódó bejövő számlák áfa összegét (levonható áfa). A tényleges befizetési kötelezettség így csak a különbözetet terheli.

A magyarországi vállalkozások havi, negyedéves, és éves periódusról nyújtanak be áfabevallást. A normál szabályok szerint a fizetendő és a levonható áfát érintő ügyletek a teljesítés időpontja szerint kerülnek be az aktuális áfabevallásba. (2007. évi CXXVII. törvény 58. §)

6.1 4. eset – A pénzforgalmi elszámolás lehetőségei

Az általános szabályok helyett választható az úgynevezett pénzforgalmi elszámolás az áfa tekintetében. Ez azt jelenti, hogy nem a teljesítés időpontja alapján kerülnek be a számlák az áfabevallásba, hanem azok pénzügyi rendezésekor, valamint a fizetett/kapott összeggel arányosan. Ez ugyanúgy érvényes a fizetendő és a levonható áfára is. (2007. évi CXXVII. törvény XIII/A. Fejezet)

Ez azt jelenti, hogy a vevők számára kiállított számlák áfáját akkor kell megfizetnünk, amikor a vevők fizetnek, ugyanez érvényes a szállítókra is, tehát a bejövő számlák áfatartalmát is akkor helyezhetjük levonásba, ha kifizettük őket. Ez jelentős könnyebbséget jelent likviditási szempontból, hiszen a cégnek nem kell előre megfinanszíroznia a vevőknek kiszámlázott fizetendő áfát. Természetesen ez akkor előnyös, ha a vállalkozás jellemzően fizetendő pozícióban van és az összeg relatív nagy, tehát kevés az olyan szállítói kötelezettsége, ami általános forgalmi adót tartalmaz.

A pénzforgalmi elszámolást egyébként azok a vállalkozások választhatják, akik kkv-nak minősülnek, és az éves nettó bevételük a 125 millió forintot nem haladhatja meg”. (2007. évi CXXVII. törvény 196/C. §)

A következő fejezetekben bemutatok néhány példát azokra az esetekre, hogy mikor éri meg a pénzforgalmi elszámolás választása a vállalkozásoknak. Az egyszerűség kedvéért kizárólag olyan eseteket vizsgállok, ahol a vállalkozás 27%-os áfakulccsal értékesít.

6.1.1 A beszerzések jellemzően belföldről történnek

Akkor merülhet fel az igény a pénzforgalmi elszámolás választására, ha a vállalkozás általában fizetendő áfa pozícióban van és az áfás vevőkövetelései jellemzően meghaladják az áfás szállítói kötelezettségeit.

Amennyiben az értékesítéshez szükséges árut, alapanyagot, szolgáltatást jellemzően belföldről szerzi be a vállalkozás, úgy a legtöbb tételben magyar áfakulccsal került felszámításra az általános forgalmi adó. Ebben az esetben az a legfontosabb, hogy hogyan alakulnak a vevői kintlévőségek a szállítói kötelezettségekkel szemben. Lássunk erre egy példát:

Paraméter	1. Nettó	2. Áfa	3. Bruttó
A) Vevői kintlévőségek	1 500 000 Ft	405 000 Ft	1 905 000 Ft
B) Szállítói kötelezettségek	1 200 000 Ft	324 000 Ft	1 524 000 Ft
C) Áfa pozíció (=A2-B2)		81 000 Ft	

24. ábra Áfapozíció vizsgálata (forrás: saját szerkesztés)

Mivel ebben az esetben a vevői kintlévőségek áfatartalma meghaladja a szállítói kötelezettségek áfatartalmát, így megéri a pénzforgalmi elszámolás választása a vállalkozásnak főleg akkor, ha a vevők átlagosan később fizetnek, mint ahogyan mi fizetünk a szállítóinknak.

Fordított helyzetben a következő eset lehetséges:

Paraméter	1. Nettó	2. Áfa	3. Bruttó
A) Vevői kintlévőségek	1 500 000 Ft	405 000 Ft	1 905 000 Ft
B) Szállítói kötelezettségek	2 000 000 Ft	540 000 Ft	2 540 000 Ft
C) Áfa pozíció (=A2-B2)		- 135 000 Ft	

25. ábra Áfapozíció vizsgálata 2. (forrás: saját szerkesztés)

Amennyiben a szállítói kötelezettségeink meghaladják a vevői kintlévőségünket és azok áfatartalma is nagyobb, úgy nem érdemes ezt az elszámolást választani, hiszen a levonható áfát csak később tudnánk érvényesíteni, ami mindenképpen hátrány lenne.

6.1.2 A beszerzések jellemzően külföldről történnek

Amennyiben a beszerzések jellemzően külföldről történnek, úgy a bejövő számlák többnyire nem tartalmaznak áfát, tehát a vállalkozás folyamatosan fizetendő pozícióban van.

Paraméter	1. Nettó	2. Áfa	3. Bruttó
A) Vevői kintlévőségek	1 500 000 Ft	405 000 Ft	1 905 000 Ft
B) Szállítói kötelezettségek	2 000 000 Ft	- Ft	2 000 000 Ft
C) Áfa pozíció (=A2-B2)		405 000 Ft	

26. ábra Áfapozíció vizsgálata 3. (forrás: saját szerkesztés)

Ebben az esetben szinte kivétel nélkül megéri a pénzforgalmi elszámolást választani, hiszen a fizetendő általános forgalmi adót csupán a kintlévőségek befolyásakor kell rendezni. Jellemzően ilyen tevékenység az importált termékek belföldi forgalmazása, vagy olyan termék gyártása, amelyhez a szükséges anyagokat jellemzően külföldről szerzi be a vállalkozás.

A pénzforgalmi elszámolás választásával tehát az áfa fizetés úgymond „elhalasztható” egy későbbi időpontra, így megállapítható, hogy ez a fajta elszámolás javítja a vállalkozás likviditását.

7. Összefoglalás

Azért választottam a dolgozatom témájaként a mikro-, kis- és középvállalkozások adózásának vizsgálatát, mert úgy gondolom, hogy a kkv szektor jellemzően nem használja ki teljes mértékben a törvény adta kedvező adózási lehetőségeket.

Miért fontos a kkv-k adózásának vizsgálata? Azért, mert az Európai Unión belül az összes gazdasági társaság 99%-át ők teszik ki, valamint ők foglalkoztatják a legtöbb munkavállalót is a közösségen belül. Mivel fejlődésük és hatékony működésük hozzájárul a foglalkoztatottság növekedéséhez, az országok gazdasági fejlődéséhez, a munkanélküliség globális csökkenéséhez, ezért fontos, hogy megfelelő adótervezéssel válasszák ki a nekik megfelelő adónemet, éljenek az adókedvezményekkel, hogy megkíméljék magukat a túlzott adófizetéstől és ezáltal gyorsabban növekedjenek, fejlődjenek. Mivel most a magyar adórendszerre koncentrálnak, úgy kiemelten fontos a magyar vállalkozások adóhatékonyosságának növelése, hogy ezáltal globális szinten is versenyelőnyre teheszenek szert, valamint növeljék a magyar GDP-t.

Fontos tehát összegyűjteni azokat a tényezőket, amelyek a kkv-k növekedését akadályozzák. Az adózás, pontosabban a bonyolult hazai adórendszer tehát az egyik ilyen tényező, még hozzá a legnagyobb súllyal a kormány által végzett felmérés szerint is, ezért vizsgáltam meg a hazai adórendszer felépítését, a választható adónemek körét és világítottam rá azokra az adózási lehetőségekre, amelyek véleményem szerint jellemzően kihasználatlanok.

A kkv-k hatékony adóztatása azért fontos, hogy hosszú távon biztosítható legyen az egyszerűsített adónemek alkalmazása és ezáltal fenntartható legyen a növekedési, fejlődési lehetőségük.

A 2012-ben bevezetett kisadózó vállalkozók tételes adója a kisebb vállalkozások, egyéni vállalkozók számára lehetővé tette az adminisztrációs terhek enyhítését, az egyszerűségével pedig az egyik legnépszerűbb adózási formává vált a kkv-k körében. Az adónem a feketegazdaság szereplőit fokozatosan a szürkegazdaság felé terelte, a csekély mértékű adófizetési kötelezettségével, így a nyilvántartott adózók száma (és ezáltal az adófizetők száma) emelkedni kezdett. Fontos azonban az a tényező is, hogy az adónem egyszerűsége okán, valamint a tételes adó relatív kis összegének hatására megjelentek a visszaélések is. Tehát a vállalkozások úgynevezett „leplezett munkaviszonyban” kezdtek

foglalkoztatni alkalmazottjaikat, vagyis bejelentették őket kisadózóként, így spórolva a munkadói és munkavállalói járulékokon, adókon. A Nemzeti Adó és Vámhivatal ezért adatszolgáltatásra kötelezte az 1.000.000 Ft-ot éves szinten meghaladó bevételt szerző katasokat, hogy könnyebben kiszűrhesse a visszaéléseket.

Azon adózóknak lehet a legelőnyösebb a kata választása, akik a szolgáltató szektorban tevékenykednek, így relatív alacsony költséghányaddal dolgoznak viszont magasabb az élőmunka igény, hiszen az adónemben költség elszámolás nem lehetséges.

A vállalkozói személyi jövedelemadó, bár nem tartozik az egyszerűsített adónemek közé, szintén egy alternatíva a kisebb vállalkozások, egyéni vállalkozók számára. Véleményem szerint azok az adózók választják, akik a kata éves 12.000.000 Ft-os keretét már túllépték volna forgalom tekintetében, vagy a tevékenységük jellege miatt költségeik olyan mértékűek, hogy jobban megéri a jövedelemelszámolást választani, mint a tételes adót.

Amennyiben már nem egy vagy két személyes vállalkozásokról beszélünk, úgy felmerül a kisvállalati adó és a társasági adó közötti választásának lehetősége. Az adónemek közötti fő különbség az adómegállapítás szemléletében van. Itt tehát nem jelenthetem ki egyértelműen, hogy milyen tevékenységek esetén kedvezőbb az egyik vagy a másik, ezeket minden esetben alaposan meg kell vizsgálni. Fontos az alkalmazottak összetételének vizsgálata, valamint az olyan számviteli kategóriák, mint az árbevétel, az iparüzési adó alapját képező tételek, a személyi jellegű kifizetések.

A társasági adó eredményszemléletű, vagyis a számviteli adózás előtti eredmény kategóriából indul ki és rendkívül összetett. Számos kedvezmény található meg benne, mint a veszteségelhatárolás lehetősége, a beruházásokhoz, foglalkoztatáshoz, kutatás-fejlesztéshez kapcsolódó kedvezmények, amelyek a kisvállalati adóban nem, így a választás előtt alapos tervezésre van szükség.

Ezzel szemben a kisvállalati adó alapvetően pénzforgalmi szemléletű. Tehát a vállalkozásba bekerülő tőke csökkenti az adóalapot, míg a tőke kivonás növeli (pl.: osztalékfizetés). Viszont van egy meghatározott minimum adóalap, amelyet a személyi jellegű ráfordítások összege jelent. Mivel a kisvállalati adóalany mentesül a szociális hozzájárulási adó és a szakképzési hozzájárulás megfizetése alól ($17,5\% + 1,5\% = 19\%$), a bérekre viszont a jóval kisebb kulcsú 12%-os kivát fizeti, ezért olcsóbbá válik a

foglalkoztatás, ami az alkalmazottak számának növekedésével egyre kedvezőbbé teszi az adónem választását.

Megvizsgáltam néhány esetet, hogy bizonyos vállalkozások számára, melyik adónem választása lehet pénzügyileg előnyösebb. Ezeknél figyelembe vettem az adónem szabályait és a fontosabb tényezőket, amelyekre különös hangsúlyt érdemes fektetni az adótervezéskor. Mivel a két adónem közötti döntés meglehetősen összetett, így mindegyik esetben próbáltam a döntést befolyásoló tényezőket külön esetben szerepeltetni, hogy éreztessem, mekkora hatása van külön-külön is a képződő adókülönbözetre.

Az első esetben egy hegesztési munkákat végző vállalkozást vizsgáltam. A cégben 16 alkalmazott dolgozik, így feltételezhető, hogy a foglalkoztatás költségei csökkennek, ha a társaság a kisvállalati adót választja. Azonban, mivel az alkalmazottak jelentős száma tanuló, így a cég igénybe vehet szakképzési támogatást, viszont csak a társasági adó alanyaként. Ebben az esetben tehát a társasági adó választása az előnyösebb, hiszen a támogatás összege jelentősen meghaladta a kisvállalati adó által megnyert foglalkoztatási megtakarítást.

Tehát a tervezéskor az első és egyik legfontosabb szempont a foglalkoztatotti állomány szerkezetének vizsgálata. Fontos figyelembe venni az alkalmazotti létszámot, foglalkoztatás jogcímét, a heti munkaórák számát, az alkalmazottakra igénybe vehető szociális hozzájárulási adó kedvezményeket, illetve megvizsgálni a szakképzési támogatás igénybevételének feltételeit.

A második esetben egy kis létszámú, kis nyereséghányadú kereskedelmi vállalkozást vizsgáltam jelentős beruházások nélkül. Itt érvényesült az a megállapítás, amely szerint: akkor éri meg a legjobban a kisvállalati adó választása, ha a személyi jellegű ráfordítások meghaladják az eredmény összegét. Mivel a relatív kis eredmény nem teszi lehetővé jelentős beruházások kivitelezését, így nem számolhatunk a társasági adó törvény szerinti kkv beruházási kedvezménnyel, ami átbillenthette volna a mérleget.

Ennél az esetnél, mivel relatív nagy adókülönbözet merült fel a két adónem lehetőségének választásakor, készítettem egy kalkulációt, hogy ha a megtakarított összeget befektetné a vállalkozás, akkor mekkora lenne a tényleges adókülönbözet. Négy év elteltével így a megnyert adókülönbözet akár a másfélszeresére is növelhető, ha a vállalkozás addig képes nélkülözni ezt a tőkét az operatív működésétől.

A harmadik esetben egy kis létszámú, nagy nyereséghányaddal működő informatikai szolgáltatást végző céget vizsgáltam.

Jelentős beruházások nélkül a cégnek a kisvállalati adó választása a kedvezőbb. Ennek oka vállalkozás költség szerkezetében keresendő. Az iparüzési adó alapját csökkentő tételek közé a vállalkozás relatív kevés költsége szerepeltethető, mivel a tevékenység jellege alapján viszonylag nagy a hozzáadott érték. Ezáltal a legnagyobb megtakarítás a kisvállalati adó egyszerűsített adó megállapítása okozza az iparüzési adó tekintetében. Ennek alapján a cég még akkor is kedvezőbben jár, ha a teljes eredményt kifizeti osztalékként, annak ellenére, hogy az osztalék adóterhei a kisvállalati adóból jelentősen magasabbak, mint a társasági adónál.

Azonban amikor az esetet jelentős beruházásokkal vizsgáltam, úgy egy meghatározott (az eredményhez képest relatív nagy) beruházási összeg esetén a társasági adó törvény szerinti kkv beruházási kedvezmény figyelembevételével a társasági adó oldalára billent a mérleg. Ennek következtében a tervezett beruházások és azok szerkezete is jelentős hangsúlyt kell, hogy kapjanak a tervezéskor.

Ezek után, még egy fontos lehetőséget vizsgáltam meg, amely a vállalkozások likviditását képes javítani, ez az áfatörvény alapján választható pénzforgalmi elszámolás. Ez lehetővé teszi, hogy a fizetendő általános forgalmi adót ne abban az időszakban kelljen bevallani és megfizetni amelyikbe az ügyletek teljesítési időpontja esik, hanem akkor, amikor a számla pénzügyileg rendezésre (kifizetésre) kerül. Ezzel időben elhalasztható az áfa megfizetése, amely áfa összeg, mint rövid lejáratú kötelezettség a számla kiegyenlítéséig képes finanszírozni a vállalkozás tevékenységét.

Az esetek és az adónemek vizsgálatával rávilágítottam, hogy milyen tényezőket érdemes figyelembe venni az adónemek közötti választáskor, amely nagymértékben segítheti az ilyen jellegű döntések előkészítését a gyakorlatban. A különböző tényezők a gyakorlatban egyszerre fejtik ki a hatásukat, így egy összetett kalkulációhoz, szükség van az esetekben említett tényezők együttes figyelembevételére, hogy a vállalkozásunk a jövőben hatékonyabban működjön vagyis, hogy megkíméljük azt a feleslegesen befizetett adóforintoktól.

8. Irodalomjegyzék

Könyvek, folyóiratok

CSŐKE, I. - A hazai mikro-, kis- és középvállalkozások adórendszerének vizsgálata avagy egy nehezen adóztatható csoport? (2015)

GYULAI, L.- Kis- és középvállalkozások üzletfinanszírozása. (SALDO Zrt., 2011)

KÖZ-GAZDASÁG 2014/4 – KÜLÖNSZÁM AZ ADÓPOLITIKÁRÓL (MTA KRTK, 2014)

Internetes források

<http://epa.oszk.hu/00000/00017/00175/pdf/04ketskemety-palinkas-szabo.pdf>

(Letöltés:2019.04.28.)

<http://epa.oszk.hu/00000/00017/00037/pdf/gergely.pdf> (Letöltés 2020.01.02)

<https://orientax.hu/hir/adotorveny-valtozasok-2019-tovabbi-modositasok/>

(Letöltés:2019.03.19.)

<https://orientax.hu/hir/startup-befektetesek-kinek-es-hogyan-eri-meg/>

(Letöltés:2019.04.06)

https://adozona.hu/rehabilitacios_jarulek_szakkepzes_eho/Igy_konyvelje_a_szakkepzes_i_hozzajarulast_V4DS6Y (Letöltés: 2020.03.01.)

https://ec.europa.eu/growth/content/sme-taxation-europe-%E2%80%93-empirical-study-applied-corporate-income-taxation-smes-compared-0_en (Letöltés: 2020.03.29)

<https://elemzeskozpont.hu/vallalkozas/afa-vallalkozoknak-mit-kell-tudnod-az-afa-rol-afa> (Letöltés: 2020.04.13)

https://www.kormany.hu/download/5/f7/b1000/KKV_Strategia.pdf

(Letöltés:2020.02.08.)

<https://iriszoffice.hu/miert-eri-meg-tanulot-foglalkoztatni/> (Letöltés: 2020.03.01)

<http://szak-ma.hu/tanulmanyok/kkv-k-avagy-egy-nehezen-adoztathato-csoport-100713>

(Letöltés:2020.01.02)

<https://mfor.hu/cikkek/makro/itt-a-szaktarca-magyarazata-hogy-miert-kell-rendet-tenni-a-kata-szerint-adozok-kozott.html> (Letöltés: 2020.03.29)

https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/taxation-of-smes-in-oecd-and-g20-countries_9789264243507-en#page35 (Letöltés: 2020.03.21)

<http://www.oecd.org/general/searchresults/?q=sme%20tax&cx=012432601748511391518:xzeadub0b0a&cof=FORID:11&ie=UTF-8> (Letöltés: 2020.03.21)

NAV Évkönyvek:

<https://www.nav.gov.hu/nav/kiadvanyok> (Letöltés: 2020.01.26)

NAV Információs füzetek:

https://nav.gov.hu/nav/inf_fuz (Letöltés: 2020.02.15)

Jogszabályok

1990. évi C. törvény a helyi adókról

1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról

1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

2018.évi LII. törvény a szociális hozzájárulási adóról

Egyéb források

A könyvelési adatok és az adókalkulációs módszerek az Írisz Office Zrt. belső nyilvántartásaiból származnak.

